

TALOUSARVIO 2026

Toiminta- ja taloussuunnitelma 2027–2028

SISÄLTÖ

1 JOHDANTO	1
1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus strategiakauteen 2026–2028	2
1.2 Kuntayhtymän yleishallinto ja organisaatio	7
1.2.1 Kuntien valtuustot	8
1.2.2 Yhtymähallitus	8
1.2.3 Tarkastuslautakunta.....	9
1.2.4 Kuntayhtymän johtaja	10
1.3 Toimintaa ohjaava lainsäädäntö	10
1.4 Kuntayhtymän tehtävä.....	12
1.5 Missio, Visio ja arvot.....	13
1.5.1 Missio	13
1.5.2 Visio	14
1.5.3 Arvot	15
1.6 Kuntayhtymän sopimukset palveluntuottajien kanssa.....	16
2 KUNTAYHTYMÄN STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TAVOITTEET	17
2.1 Laadukas erityisopetus	17
2.2 Konsultaatiopalvelut.....	20
2.3 Hyvinvoivat oppilaat	22
2.4 Toiminnan kehittäminen	23
2.5 Strategian seuranta ja arviointi.....	26
3 SATEENKAAREN ERITYISKOULUN TOIMINTA	27
3.1 Toiminnan kuvaus.....	27
3.2 Toiminnan tavoitteet, keinot ja mittarit vuodelle 2026	28
3.2.1 Laadukas erityisopetus.....	28
3.2.2 Konsultaatiopalvelut	32
3.2.3 Hyvinvoivat oppilaat.....	33
3.2.4 Toiminnan kehittäminen	34
4 HENKILÖSTÖSTRATEGIA JA SEN TAVOITTEET SEKÄ MITTARIT	36
4.1 Arvot tunnistava henkilöstö	37
4.2 Osaaminen ja uudistuminen	38
4.3 Työhyvinvointi.....	40
5 TALOUSARVIO JA SUUNNITELMAN YLEISET PERUSTEET	42

5.1 Talousarvion laadinnan periaatteet ja rakenne	42
5.1.1 Sitovuustaso	43
5.1.2 Toteutumisen seuranta	44
5.1.3 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta	44
5.1.4 Kuntayhtymän merkittävimmät riskit.....	47
6 TALOUSARVIO 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA 2027-2028	49
6.1 Käyttötalousosa	52
6.2 Tuloslaskelmaosa	52
6.3 Investointiosa	53
6.4 Rahoitusosa.....	54
6.5 Taseen tunnusluvut	54
7 SATEENKAAREN KOULUN KUNTAYHTYMÄN TULOSKORTTI 2026	55

1 JOHDANTO

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä perustettiin 18.10.2022 ja se aloitti Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäjänä 1.1.2023. Kuntayhtymän muodostaa yhdeksän jäsenkuntaa, joita ovat Enonkoski, Hankasalmi, Pieksämäki, Konnevesi, Kangasniemi, Joutsa, Juva, Mäntyharju ja Sulkava.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän perustehtävänä on vaativan oppilaskohtaisen tuen piiriin kuuluvien oppilaiden perusopetuksen järjestäminen ja se toteuttaa tehtävänsä ylläpitämällä Sateenkaaren erityiskoulua Pieksämäellä. Opetusta järjestetään päivittäin lähikunnista koulua kotoa käsin käyville oppilaille ja Eloisa Vaalijalassa kuntoutuksessa oleville oppilaille. Kuntayhtymä vastaa alueen erityisopetuksen tarpeista ja tarjoaa laadukkaita palveluja jäsenkunnille ja muille asiakkaille.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän toiminta- ja taloussuunnitelmassa määritellään kuntayhtymän hallinnon ja sen ylläpitämisen Sateenkaaren erityiskoulun toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet. Toimintasuunnitelman tavoitteet pohjautuvat Sateenkaaren koulun kuntayhtymän strategiaan sekä henkilöstöstrategiaan, jotka on hyväksytty hallituksessa 20.06.2023. Strategioita laatiessa on huomioitu tavoitteissa oppilaiden, huoltajien, henkilöstön sekä kuntien antamat palautteet. Suunnitelmassa on otettu huomioon myös valtakunnallisen kouluterveyskyselyn tulokset, ja se keskittyy vaativan oppilaskohtaisen tuen piiriin kuuluvien oppilaiden perusopetuspalveluiden kehittämiseen.

Talous- ja toimintasuunnitelmaa täydentää lukuvuosittain laadittava vuosisuunnitelma, jossa on esitelty koulun toiminta, tavoitteet ja sisällöt kullekin lukuvuodelle tarkemmin. Toiminta- ja taloussuunnitelman lopussa on suunnitellulle toiminnalle esitetty euromääräinen talousarvio vuodelle 2026 ja ennuste vuosille 2027–2028.

1.1 Kuntayhtymän johtajan katsaus strategiakauteen 2026–2028

UNICEFin Innocentin Report Card -tutkimus paljastaa, että lasten hyvinvointi on heikentynyt vauraissa maissa koronapandemian jälkeen. Lapset ja nuoret ovat kohdanneet monia kriisejä, kuten sotiin ja taloudelliseen epävarmuuteen liittyviä haasteita.

Tutkimus arvioi maiden suorituskkyä analysoimalla hyvän lapsuuden toteutumista kolmella teemalla: mielenterveys, fyysinen terveys ja elämäntaidot. Suomi sai heikentyneet tulokset kolmella kuudesta mittarista verrattuna vuoteen 2020, erityisesti nuorten itsemurhien, lasten ylipainon ja oppimistulosten osalta. Suomi sijoittui kolmen heikoimman maan joukkoon nuorten itsemurhien määrässä, ja vain kolmasosa 15–19-vuotiaista nuorista koki saavansa tarvitsemaansa apua. Lasten ja nuorten elämäntyytyväisyys laski kahdella prosenttiyksiköllä.

Lasten ja nuorten hyvinvointi liittyy heidän lähiyhteisöihinsä ja yhteiskuntaan, ja sitä tulee kehittää kokonaisvaltaisesti. Päättäjien ja viranhaltijoiden on yhdessä löydettävä ratkaisuja, jotka tukevat mielenterveyttä, oppimista ja fyysistä terveyttä. Lasten ja nuorten näkemykset on otettava huomioon palvelujen kehittämisessä ja päätöksenteossa. Palveluiden tarve on suuri, mutta saatavuus on ollut puutteellista eikä sitä ole ollut saatavissa oikea-aikaisesti.

Oppilaiden hyvinvointi perusopetuksessa

Vuoden 2023 kouluterveyskyselyn mukaan lasten ja nuorten hyvinvointia heikentävät sairastelu, ahdistuneisuus, kiusaaminen ja sosiaalisten tilanteiden pelko. Sosiaalinen media on helpottanut kiusaamista myös koulun ulkopuolella, mikä vaikuttaa oppilaiden hyvinvointiin, sillä koulujen puuttumismahdollisuudet näissä tilanteissa ovat rajalliset. Oppilaiden tunne- ja vuorovaikutustaidot ovat heikentyneet, ja heillä on vaikeuksia ilmaista itseään sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla. Pettymysten sietokyky on heikko, ja tunnereak-

tiot vaihtelevat sulkeutuneisuudesta aggressiivisuuteen. Monet oppilaat tarvitsevat aikuisilta tukea tunteidensa käsittelyssä ja aikaa selviytyä haasteista. Näiden ongelmien ratkaiseminen vaatii toimia kouluyhteisöltä.

Perusopetuslain muutos syksystä 2025 alkaen antaa kouluille mahdollisuuden kieltää oppilaiden puhelimien käytön koko koulupäivän ajan. Tämä rauhoittaa koulupäiviä, vähentää sosiaalisen median aiheuttamaa kiusaamista ja edistää yhteistä tekemistä välitunneilla ilman älylaitteita. Vuorovaikutustaidot pääsevät tällöin kehittymään arjen tilanteissa ja sitä kautta lapset ja nuoret oppivat myös selvittämään asioita aidosti keskenään. Aidot tilanteet ovat parhaita mahdollisuuksia oppia sosiaalisia taitoja, dialogista keskustelua sekä toisen huomioonottamista.

Sateenkaaren erityiskoulun palvelut on suunnattu oppilaille, jotka tarvitsevat koulunkäynnin tueksi vaativaa oppilaskohtaista tukea. Koulun tavoitteena on tarjota vastuullista ja oppilaslähtöistä erityisopetusta, joka auttaa oppilaita tunnistamaan omat vahvuutensa ja tuen tarpeensa. Koulun opetussuunnitelmassa korostuvat tunne-elämän, vuorovaikutuksen ja itsetunnon vahvistaminen. Sateenkaaren koulussa oppilaat eivät käytä omia puhelimiaan koulupäivän aikana. Koulu tarjoaa mukavaa välituntektemistä ja huomioi oppilaat yksilöllisesti siten, ettei kukaan jää ilman kaveria välitunnillakaan.

Oppimisen tuen uudistus

Perusopetuksen oppimisen ja koulunkäynnin tuki on Suomen hallituksen keskeinen koulutuspoliittinen uudistus, joka tähtää nuorten oppimistulosten parantamiseen. Tällä uudistuksella pyritään vastaamaan osittain niin nuorten heikentyneisiin oppimistuloksiin kuin muihinkin oppimisen haasteisiin. Uudistuksen myötä oppilaat saavat matalalla kynnyksellä tukea oppimisen ja koulunkäynnin haasteisiin. Ennaltaehkäisyn ja varhaisen puuttumisen avulla pyritään vähentämään tuen tarvetta sekä parantamaan luokkien työrauhaa, kouluhyvinvointia ja opiskeluolosuhteita.

Lakiuudistuksen myötä kolmiportainen tuki poistuu, ja tulevaisuudessa keskitytään konkreettisiin tukimuotoihin ja -toimiin. Oppilailla, joilla on oppimisvaikeuksia, tulee olla saatavilla tarvittavat tukitoimet. Suunnitelmallisuus ja ennakointi korostuvat tuen toteutuksessa, samoin kuin opetushenkilöstön yhteistyö.

Oppimisen tuen uudistuksen myötä, oppilaalla on ensisijaisesti oikeus ryhmäkohtaisiin tukimuotoihin. Mikäli opinnoissa tai opetukseen osallistumisessa on vaikeuksia, hänellä on oikeus yleiseen tukiopetukseen ja erityisopettajan opetukseen. Jos ryhmäkohtaiset tuet eivät riitä, oppilaalle voidaan myöntää yksilöllisiä tukitoimia. Poikkeaminen perusopetuksen oppimäärästä tai opetussuunnitelman tavoitteista on mahdollista vain, jos tukitoimet eivät ole riittäviä.

Sateenkaaren erityiskoulu on Suomen suurin Elmeri-koulu, joka tarjoaa opetusta sekä alueellisesti että valtakunnallisesti. Koulun oppilaat tarvitsevat vaativaa oppilaskohtaista tukea, sillä heillä on vakavia psyykkisiä ongelmia, moni- tai vaikeavammaisuutta, kehitysvammaisuutta tai autismikirjoa. Osa oppilaista kuuluu pidennetyn oppivelvollisuuden piirissä. Vaativaksi tilanteen tekee oppilaiden tarpeet ja monialaisuus.

Jokaisen oppilaan ensisijainen koulupaikka tulisi olla oma lähikoulu. Jotta mahdollisimman moni voisi käydä lähikouluaan, tulee oppilaille tarjota tukea riittävän varhaisessa vaiheessa, jotta vältetään raskaat tukitoimet. Valitettavasti olemme kuitenkin ajautuneet tilanteeseen, jossa lapset ja nuoret eivät saa apua heikentyneeseen tilanteeseen oikea-aikaisesti. Tämä on johtanut siihen, että he tarvitsevat entistä enemmän korjaavia palveluja, missä yhdistyy niin kuntoutus kuin opetus. Sateenkaaren koulu tarjoaa yhteistyössä Eloisa Vaalijalan kanssa kuntoutus- ja opetuspalveluja sekä kuntouttavaa aamu- ja iltapäivähoitoa tutussa ympäristössä.

Konsultatiiviset palvelut kuntien tukena

Sateenkaaren erityiskoulu on vastannut alueelliseen ja kansalliseen vaativan erityisen tuen tarpeeseen tarjoamalla Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoituksen turvin ilmaiseksi

konsultaatio – ja konsultatiivisia palveluja vuosina 2023–2024 niitä tarvitseviin kuntiin. Tavoitteena on ollut ennaltaehkäistä korjaavien palveluiden tarvetta ja vähentää lasten ja nuorten pitkäaikaista laitostuntoutusta. Koulu toimii yhteistyössä hyvinvointialueiden OT-keskusten kanssa ja yhteistyö sidosryhmien kanssa on sujuvaa. Konsultaatioista saadut ohjeet ovat usein sovellettavissa myös muiden oppilaiden tilanteisiin.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle myönnetty rahoitus päättyi 31.12.2024, mutta koulun konsultatiiviset palvelut jatkuvat erillisen hinnoittelun mukaisesti. Koulu tarjoaa asiantuntijapalveluita varhaiskasvatukseen sekä esi- ja perusopetukseen, vaikuttaen varhaisen tuen saantiin kunnissa. Palvelut ovat käytössä myös oppilaiden siirtyessä lähikouluun tai jatko-opintoihin. Laadukkaan konsultaatiotyön takeena on osaava ja ammattitaitoinen opettajisto.

Osaaminen ja henkilöstön tukeminen

Koulun laadukkaasta toiminnasta vastaa sitoutunut ja ammattitaitoinen henkilöstö, joka kehittää toimintaa ja sitoutuu yhteisiin tavoitteisiin. Henkilöstön vähäinen vaihtuvuus osoittaa sitoutuneisuutta. Yhteistyö muiden Elmerikoulujen, Kehitysvammaliiton, Tikoteekin, Papunetin, Opikeen sekä Osaamis- ja tukikeskustoiminnan kanssa on tärkeää toiminnan kehittämisen näkökulmasta.

Aktiivinen täydennyskoulutus on edistänyt työntekijöiden kehittymistä. He ovat myös itse voineet vaikuttaa koulutuksiinsa. Sateenkaaren koululle on oppisopimuskoulutusten kautta saatu koulutettuja koulunkäynninohjaajia, ja kuntayhtymä on tukenut opettajien jatkokoulutusta. Kuntayhtymä jatkaa henkilöstön kouluttamista ja oppisopimuskoulutusten tarjoamista tulevina vuosina.

Osaavan henkilöstön työhyvinvointi on ollut kuntayhtymän tärkeimpiä asioita koko toiminnan aikana. Henkilöstöä on tuettu niin epassin, tyhytuntien, työyhteisökahvien, pyöräetuuden, esimerkkiruokailuedun kuin erilaisten työnkuvien kautta. Tulemme panostamaan henkilöstön hyvinvointiin ja pysyvyyteen myös jatkossa.

Viestintä ja tiedottaminen

Kuntayhtymä järjestää vuosittain kuntakokouksia ja tiedottaa jäsenkuntia säännöllisesti toiminnastaan. Vuonna 2026 jatkamme vierailuja jäsenkunnissa ja tapaamme kunnallista johtoa. Palautetta otetaan vastaan kaikilta palvelujamme käyttäjiltä. Sateenkaaren koulun toimintaa voi seurata nettisivuilta www.sateenkaarenkoulu.fi, jonne päivittyvät myös hallituksen kokousten esityslistat ja pöytäkirjat. Koulun facebook- ja instagram-sivuilla jaetaan positiivisia tapahtumia koulun arjesta, ja toimintaa pyritään tekemään näkyvämmäksi.

Kuntayhtymä vastaanottaa jäsenkunnilta toiminnankehittämisehdotuksia talousarvion laatimista varten. Sateenkaaren koululle voi antaa nimettömiä palautteita sähköpostitse, ja kaikki palautteet käsitellään nopeasti. Jäsenkuntien ja kuntayhtymän välille on syntynyt jo näinkin lyhyenä aikana toimivat suhteet, joka on sujuvoittanut keskinäistä yhteistyötä.

Talous ja tulevaisuus

Kuntayhtymän talous on vakaalla pohjalla vuosina 2026–2028, eikä merkittäviä riskejä ole nähtävissä. Toiminta rahoitetaan valtionosuuksilla, kotikuntakorvauksilla ja koulupäivämaksuilla. Kuntayhtymällä ei ole lainoja eikä investointisuunnitelmia. Palveluille on kansallisesti suuri tarve, ja koulupaikat ovat jatkuvasti täynnä, mikä houkuttelee uusia jonottajia vaativasta kuntoutuksesta ja kunnista.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän toimintakulut ovat suunnitelmakauden alussa -2 476 789 €. Henkilöstökulut ja kiinteistöistä perittävät vuokrat ovat suurimmat menoterät kuntayhtymän taloudessa. Niiden osuus on noin 82 prosenttia toimintakuluista (henkilöstökulut 66,85 % ja muut toimintakulut 15,14 %). Palveluiden ostojen kulut ovat kokonaisuudessaan 14,67 prosenttia toimintakuluista. Toimintakulujen kasvun pääasiallisena syynä on muiden toimintakulujen kasvu, jotka nousevat kokonaisuudessaan noin 39 %. Suurin muutos kohdistuu koulukiinteistön vuokran nousuun. Palveluiden ostojen nousu on 4,9 % ja henkilöstökulujen nousu 5,2 %. Palveluiden ostojen osalta suurimmat

nousut kohdentuvat työterveys- ja talous- sekä palkkahallinnon palvelujen kulujen nousuun. Palkkojen yleiskorotus ja henkilöstön ammatillinen kelpoisuus vaikuttaa suurimmalta osin henkilöstökuluihin. Aineiden, tarvikkeiden sekä tavaroiden ostojen arvioidaan nousevan 3,8 %.

Vuonna 2026 toimintatuottojen arvioidaan olevan 2 551 000 €. Toimintatuottojen on arvioitu nousevan vuonna 2026 noin 7,8 % ja toimintakulujen 8,11 %. Tuottojen kasvua selittää pääosin kotikuntakorvauksien ja valtionosuuksien nousu sekä aamu- ja iltapäivähoidon tarpeen kasvu, mikä johtuu oppilasmäärän noususta. Näin ollen tilikauden 2026 budjetin tulos on 24 211 euroa, joka on noin 45,9 % suurempi kuin vuoden 2025 arvioidun budjetin (16 593 €) tulos. Vuosille 2027–2028 kulujen arvioidaan nousevan yleisen hintakehityksen mukaan.

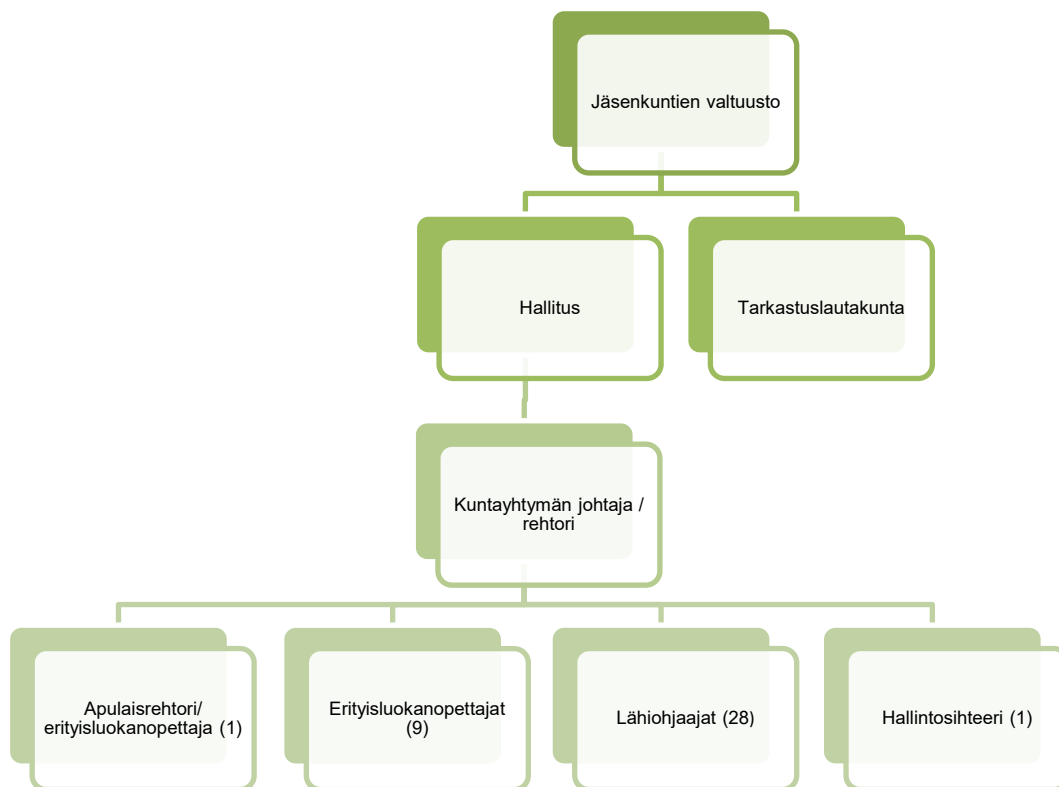
Sateenkaaren erityiskoulun yhteistyö toisen asteen oppilaitosten kanssa on tärkeää perusopetuksen suorittaneiden oppilaiden jatko-opintopolkujen kannalta. Jatko-opintopaikka ei ole itsestäänselvyys, ja monet oppilaat jäävät sen ulkopuolelle. Koulu aikoo jatkaa kehittämistä ja yhteistyötä varmistaakseen nuorten tulevaisuuden perusopetuksen jälkeen.

Satu Varpainen

Kuntayhtymän johtaja, rehtori

1.2 Kuntayhtymän yleishallinto ja organisaatio

Sateenkaaren koulun kuntayhtymään kuuluu yhdeksän jäsenkuntaa: Enonkoski, Hanka-salmi, Pieksämäki, Konnevesi, Kangasniemi, Joutsa, Juva, Mäntyharju ja Sulkava. Sateenkaaren koulun kuntayhtymän johtaminen perustuu kuntayhtymän strategiaan, taloussuunnitelmaan, talousarvioon sekä muihin jäsenkuntien ja yhtymähallituksen päätöksiin.

Kuva 1: Sateenkaaren koulun kuntayhtymän organisaatiokaavio:

1.2.1 Kuntien valtuustot

Kuntayhtymän toiminta perustuu yhden toimielimen mallille, jossa jäsenkunnat päättävät yhtymähallituksen jäsenten valinnasta, tarkastuslautakunnan jäsenten valinnasta, vastuuvapaudesta tilivelvollisille yhtäpitävin päätöksin sekä tilintarkastusyhteisön valinnasta yhtäpitävin päätöksin.

1.2.2 Yhtymähallitus

Yhtymähallitukseen kuuluu viisi jäsentä ja hallitus valitsee keskuudestaan puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan. Jokaisella jäsenellä on kokouksessa yksi ääni. Yhtymähallituksen toimikausi on neljä vuotta. Seuraava yhtymähallitus valitaan vuoden 2025 aikana.

Yhtymähallitus vastaa kuntayhtymän toiminnasta ja taloudesta, käyttää kuntayhtymän päätösvaltaa ja siirtää toimivaltaansa hallintosäännön määräyksillä. Yhtymähallitus vastaa päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Yhtymähallitus johtaa kuntayhtymän toimintaa, hallintoa ja taloutta. Yhtymähallitus vastaa kuntayhtymän toiminnan yhteensovittamisesta ja omistajaohjauksesta sekä kuntayhtymän henkilöstöpolitiikasta ja huolehtii kuntayhtymän sisäisestä valvonnasta ja riskienhallinnan järjestämisestä.

	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Paikka 1	Joutsa – Harri Nissinen (pj.)	Hankasalmi - Matti Mäkinen
Paikka 2	Pieksämäki – Aki Pomell (varapj.)	Pieksämäki - Aleksis Laurila
Paikka 3	Kangasniemi – Marja-Leena Laitinen	Konnevesi – Kati Laine-Rissanen
Paikka 4	Enonkoski – Kati Laukkanen	Sulkava - Mirjam Reponen
Paikka 5	Mäntyharju – Seppo Hujanen	Juva - Ritva Hänninen

Kuva 2: Kuntayhtymän hallitus 2023–2025

1.2.3 Tarkastuslautakunta

Tarkastuslautakunnan tehtävistä säädetään kuntalaissa. Tarkastuslautakunnan keskeisin tehtävä on arvioida, ovatko hallituksen asettamat toiminnan ja talouden tavoitteet kuntayhtymässä toteutuneet ja onko toiminta järjestetty tuloksellisella ja tarkoituksenmukaisella tavalla sekä arvioida talouden tasapainotuksen toteutumista.

Tarkastuslautakunta myös valmistelee tilintarkastuspalvelujen hankinnan kuntien valtuustoille ja valvoo sidonnaisuuksien ilmoittamisvelvollisuuksien noudattamista ja antaa ilmoitukset tiedoksi valtuustolle. Lisäksi tarkastuslautakunta laatii arviointisuunnitelman ja antaa valtuustoille kultakin vuodelta arviointikertomuksen, jossa esitetään arvioinnin tulokset.

	Varsinainen jäsen	Varajäsen
Paikka 1	Hankasalmi - Leena Jäntti (pj.)	Joutsa -Pekka Lankia
Paikka 2	Konnevesi – Pekka Karhunen	Kangasniemi - Jaana Laukkarinen

Paikka 3	Pieksämäki - Pekka Valtari (varapj.)	Pieksämäki - Liisa Ruokoselkä
Paikka 4	Juva – Elisa Hänninen	Enonkoski - Mikael Laine

Kuva 3: Tarkastuslautakunnan jäsenet 2023–2025

1.2.4 Kuntayhtymän johtaja

Kuntayhtymän johtaja johtaa yhtymähallituksen alaisena kuntayhtymän hallintoa, taloudenhoitoa ja muuta toimintaa. Kuntayhtymän johtaja vastaa asioiden valmistelusta yhtymähallituksen käsiteltäväksi.

1.3 Toimintaa ohjaava lainsäädäntö

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän ja Sateenkaaren erityiskoulun toiminta perustuvat seuraaviin lakeihin:

Kuntalaki

Kuntayhtymän toimintaan liittyvä lainsäädäntö

Oppivelvollisuus

Oppivelvollisuuslaki (1214/2020). Laissa säädetään oppivelvollisuuden suorittamisesta, oppivelvollisuuden suorittamisen ohjaus- ja valvontavastuusta sekä koulutuksen maksuttomuudesta.

Esi- ja perusopetus

Perusopetuslaki (628/1998). Laissa säädetään perusopetuksesta ja oppivelvollisuudesta, esiopetuksesta, perusopetukseen valmistavasta opetuksesta sekä aamu- ja ilta-päivätoiminnasta.

Perusopetusasetus (852/1998). Asetuksessa säädetään mm. opetuksesta ja työajasta, arvioinnista, oikeusturvasta ja koulutuksen järjestämisluvasta.

Valtioneuvoston asetus perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja perusopetuksen tuntijaosta (422/2012). Asetuksessa säädetään opetuksen yleisistä valtakunnallisista tavoitteista sekä tuntijaosta

Rahoitus

Laki opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1705/2009). Laissa säädetään mm. perusopetuslaissa tarkoitettua toimintaa varten myönnettävästä valtionosuuksista ja -avustuksista. (VM)

Valtioneuvoston asetus opetus- ja kulttuuritoimen rahoituksesta (1766/2009)

Laki kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta (1704/2009) Lakia sovelletaan käyttökustannuksiin myönnettävään valtionosuuteen mm. perusopetuslaissa ja taiteen perusopetuksesta annetussa laissa määriteltyihin kuntien tehtäviin. (VM)

Valtionavustuslaki (688/2001). Laissa säädetään perusteista ja menettelyistä, joita noudatetaan myönnettäessä tuenluoteista rahoitusta toiminnan tai hankkeen avustamiseksi. (VM)

Opetusministeriön asetus eräiden oppilailta ja opiskelijoilta perittävien maksujen perusteista (1323/2001)

Hallinto

Oppilas- ja opiskelijahuoltolaki (377/2022). Laissa säädetään mm. esiopetuksessa ja perusopetuksessa olevan oppilaan oikeudesta opiskeluhuoltoon.

Valtioneuvoston asetus koulutuksen arvioinnista (1061/2009)

Valtioneuvoston asetus perusopetuksen jälkeisen koulutuksen valtakunnallisesta hakumenettelystä (834/2021)

Opetustoimen henkilöstön kelpoisuudet

Asetus opetustoimen henkilöstön kelpoisuusvaatimuksista (986/1998). Asetuksessa säädetään mm. perusopetuslaissa tarkoitetun opetustoimen henkilöstön, kuten esiopetusta antavien henkilöiden, rehtoreiden, opettajien ja ohjaajien kelpoisuusvaatimuksista.

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä (504/2002) Lakia sovelletaan mm. perusopetuslaissa tarkoitetun aamu- ja iltapäivätoiminnan palvelujen hankkimiseen.

Lastensuojelulaki (417/2007). Laki sisältää säännökset lapsi- ja perhekohtaisesta lastensuojelusta sekä ennaltaehkäisevästä lastensuojelusta. Laissa säädetään palvelujen kehittämisestä kasvatuksen tukemiseksi. Lastensuojelulaissa on säädetty sosiaali- ja terveydenhuollon, koulutoimen sekä eräiden muiden viranomaisten velvollisuudesta lastensuojelu- ja rikosilmoituksen tekoon. (STM)

Laki eräistä opetusalan eläkejärjestelyistä (662/1998) (VM)

1.4 Kuntayhtymän tehtävä

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän tehtävänä on toimia Sateenkaaren erityiskoulun opetuksen järjestäjänä. Lisäksi se järjestää konsultaatiopalveluita sekä aamu- ja iltapäivähoitoa. Sateenkaaren erityiskoulussa annetaan esi- ja perusopetusta kehitysvammaisille, autismikirjon oppilaille ja psykososiaalista tukea tarvitseville lapsille ja nuorille, joiden kotikunnan lähikoulu ei riitä tukemaan oppilaan koulunkäyntiä ja niille, jotka tarvitsevat koulunkäynnin tueksi myös laaja-alaista kuntoutusta. Sateenkaaren erityiskoulussa

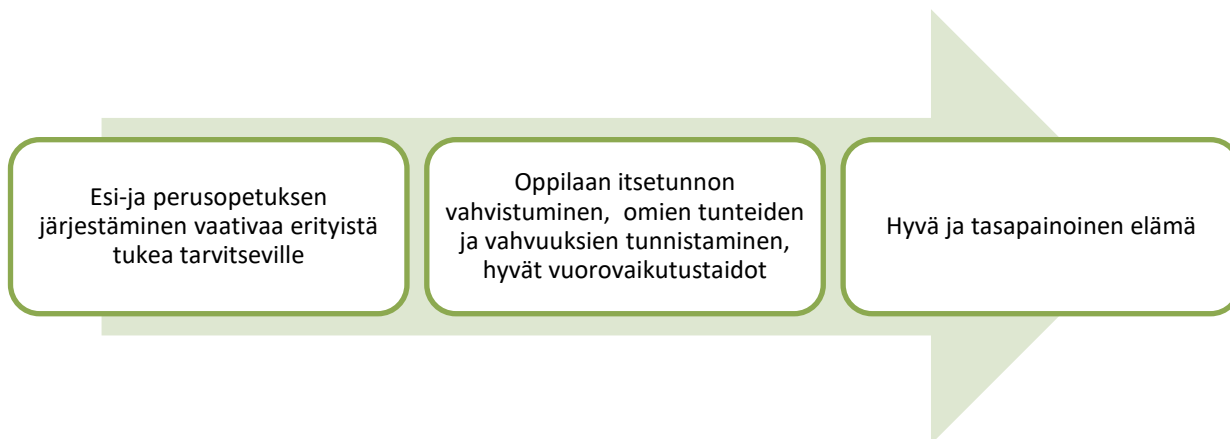
annetaan opetusta koulussa vakituisesti opiskeleville sekä lyhytaikaisilla kuntoutusjaksoilla käyville oppilaille. Koulussa opiskelee viikkotasolla noin 75–80 vakituista oppilasta sekä 5–10 lyhytaikaisessa kuntoutuksessa olevaa oppilasta.

1.5 Missio, Visio ja arvot

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän strategia vuosille 2023–2025 hyväksyttiin 20.06.2023. Kuntayhtymän strategiassa tuodaan esille tärkeimmät toimintamme tavoitteet ja niihin liittyvät painopisteet, joilla erityisopetuksen tulevaisuutta ja kehitystä rakennetaan. Sateenkaaren koulun kuntayhtymä on sekä alueellinen että kansallinen kehittäjä ja edistää vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien lasten ja nuorten ennaltaehkäiseviä sekä korjaavia palveluja yhteistyössä kaikkien sidosryhmien kanssa. Kuntayhtymän päämääränä on, että tulevaisuudessa lapsilla ja nuorilla olisi hyvä ja tasapainoinen elämä. Kuntayhtymän ylläpitämä Sateenkaaren erityiskoulu toimii etulinjassa edistääkseen vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten perusopetuksen palveluja siten, että lapset ja nuoret ohjautuisivat oikea-aikaisesti tarvitsemiensa palveluiden ääreen.

1.5.1 Missio

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän ylläpitämä Sateenkaaren erityiskoulu järjestää ja toteuttaa esi- ja perusopetusta vaativaa erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille. Tavoitteena on tarjota oppilaille opetuksen kautta hyvät edellytykset perusopetuksen jälkeiselle elämälle. Opetuksen keskiössä ovat itsetunnon vahvistaminen, omien vahvuuksien tunnistaminen, vuorovaikutustaitojen kehittyminen sekä omien tunteiden tunnistaminen.

Kuva 4: Missio

1.5.2 Visio

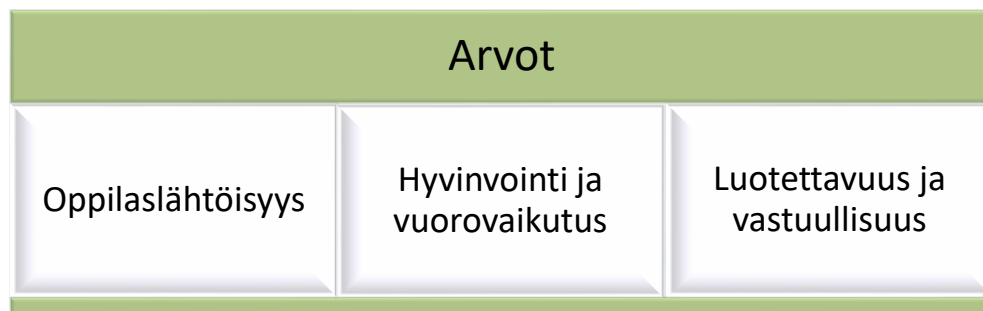
Vuoteen 2025 mennessä Sateenkaaren erityiskoulun tukea on saatavilla kaikkiin kuntiin. Kunnille annettavan tuen avulla pyritään ennaltaehkäisemään korjaavien palveluiden tarvetta ja toisaalta myös vähentämään lasten sekä nuorten ajautumista pitkäaikaiseen laitostuntoutukseen. Sateenkaaren erityiskoulu tuottaa sekä ennaltaehkäiseviä että korjaavia palveluja, jotka ovat kustannustehokkaita palvelten lasten, nuorten, perheiden sekä kuntien tarpeita. Sateenkaaren erityiskoulun toiminta linkittyy hyvinvointialueiden OT-toimimaan ja sidosryhmäyhteistyö on saumatonta.

Kuva 5: Visio

1.5.3 Arvot

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän toimintaa kuvaavana ajatuksena toimii ”Yksilöllisesti yhdessä oppien”. Kiteytyneeseen lauseeseen sisältyy kuntayhtymän arvot, jotka ovat henkilöstön kanssa yhdessä sovittu. Kuntayhtymän arvoja ovat: Oppilaslähtöisyys, ymmärtäminen ja vuorovaikutus, vastuullisuus ja luotettavuus.

Kuva 6: Arvot

Oppilaslähtöisyys

Sateenkaaren koulussa opetus toteutetaan joustavasti jokainen oppilas yksilöllisesti kohdaten ja heidän tarpeensa huomioiden. Oppilaita kohdellaan tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti jokaisen lähtökohdat tunnistaen. Oppilaiden opetuksessa etusijalla ovat oppilaiden vahvuuksien tunnistaminen ja itsetunnon vahvistaminen onnistumisten kautta. Jokaisesta oppilasta arvostetaan omana itsenään ja tavoitteena on, että oppilaat kokevat tulevansa hyväksytyiksi.

Hyvinvointi ja vuorovaikutus

Sateenkaaren koulussa oppilaille annetaan mahdollisuus kasvaa luoviksi, osallistuviksi, omasta ja muiden hyvinvoinnista huolehtiviksi. Oppimisen perusedellytyksenä nähdään toisia arvostava, avoin ja vuorovaikutteinen kommunikointi. Sateenkaaren koulussa oppilasta kuunnellaan ja arvostetaan sekä hänen oppimisestaan ja hyvinvoinnistaan välite-

tään. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden, aikuisten sekä eri yhteisöjen kanssa. Vuorovaikutuksessa huomioidaan jokaisen yksilölliset kommunikointitarpeet. Arvot toteutuvat koulun arjessa oppimisen ilona ja hyvinvoinnin lisääntymisenä.

Luotettavuus ja vastuullisuus

Palveluiden laatu ja luotettavuus perustuvat henkilöstön vahvaan ammattitaitoon ja pitkäjänteisesti kehitettyyn opetustyöhön. Oppilaat, huoltajat ja kunnat voivat luottaa, että koulunkäynti on yksilöllisesti räätälöity ja opetus nivoutuu saumattomasti oppilaan muuhun kuntoutukseen. Oppilaat oppivat ottamaan vastuuta omasta oppimisestaan ja ymmärtämään oman toimintansa seuraamukset. Kuulluksi tuleminen ja oikeudenmukaisuuden kokemus parantavat luottamusta. Opetus toteutetaan turvallisesti yhteistyössä muiden oppilasta kuntouttavien tahojen kanssa. Palveluja tuotetaan vastuullisesti, kustannustehokkaasti ja valtakunnallisesti, jäsenkuntien tarpeet ensisijaisesti huomioon ottaen.

1.6 Kuntayhtymän sopimukset palveluntuottajien kanssa

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän talous- ja palkkahallinnon palvelut ostetaan Kuntalaskenta Oy:stä. Osa taloushallinnon tehtävistä tehdään hallintosihteerin ja kuntayhtymän johtajan toimesta. Ravitsemus- ja puhtaanapitopalvelut kuntayhtymälle tuottaa Pieksämäen Tukipalvelut Oy. ICT-palvelut ostetaan Pieksämäen kaupungin tietohallinnosta ja tilintarkastusyhteisönä on Mikkelin Tilintarkastus Oy. Tilintarkastusyhteisön kanssa on tehty sopimus vuosille 2024–2025 sekä lisäksi sovittu yhdestä optiovuodesta.

Työterveyspalvelut tuottaa Terveystalo ja vakuutuksista on tehty sopimus Lähitapiolan kanssa. Pankkipalvelut tulevat OP Suur-Savolta. Tietosuojavastaavan palvelut kuntayhtymä ostaa Konneveden kunnalta. Oppilashallintojärjestelmänä toimii Visman Primus ja asiakirjahallintojärjestelmänä Triplan. Sähköinen arkisto otettiin käyttöön vuonna 2024 ja siitä vastaa Kosila / Hilla Group.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä jatkaa toimintaansa Etelä-Savon hyvinvointialueen koulurakennuksissa Nenonpellossa ja Kinolinna Oy:n vuokrakiinteistössä Pieksämäen kaupungin keskustassa. Vuokrasopimukset sisältävät kiinteistöpalvelut. Nenonpellon vuokrasopimuksen uusi vuokrahinta astuu voimaan 1.1.2026. Vuoden 2026 aikana pohditaan kaupungissa sijaitsevan koululuokan tulevaisuutta. Tarvetta olisi myös saada erityisopettaja, joka voisi jalkautua kuntoutusyksiköihin niiden oppilaiden tueksi, jotka eivät kykene vointinsa vuoksi käymään koulua fyysisesti koulun tiloissa.

2 KUNTAYHTYMÄN STRATEGISET PÄÄMÄÄRÄT JA TAVOITTEET

Vuosina 2026–2028 Sateenkaaren koulun kuntayhtymä keskittyy toiminnan vakauttamiseen ja laadukkaan erityisopetuksen tuottamiseen.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän toiminnan tavoitteet vuosille 2026–2028 ovat:

1. Laadukas erityisopetus
2. Konsultaatiopalvelut
3. Hyvinvoivat oppilaat
4. Toiminnan kehittäminen

2.1 Laadukas erityisopetus

Sateenkaaren koulu kehittää erityisosaamistaan vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien lasten ja nuorten tarpeiden mukaisesti siten, että se voi tuottaa vaativan erityisopetuksen palveluja alueellisesti ja koko Suomessa. Koulu vahvistaa osaamisellaan alueellista erityisosaamista ja tukee kuntia vaativassa kasvatustyössä.

Sateenkaaren koulu tarjoaa vaativaa oppilaskohtaista tukea esi- ja perusopetuksessa, huomioiden oppilaiden yksilölliset tarpeet yli kuntarajojen. Koulu varmistaa oppilaiden oikeuden saada tarvitsemaansa tukea ja kehittää henkilöstön osaamista ajankohtaisilla koulutuksilla. Palvelu on luotettavaa, vastuullista ja oppilaslähtöistä, ja henkilökunta on sitoutunut ja ammattitaitoista. Koulu tukee oppilaidensa jatko-opintopolkuja kehittämällä heidän oppimisvalmiuksiaan.

Laadukas erityisopetus				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Järjestämme vaativan erityisen tuen esi- ja perusopetusta yli kuntarajojen, jäsenkuntien tarpeet ensisijaisesti huomioiden.	Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäminen. Tulot vastaavat opetuksen järjestämisestä syntyviä kuluja.	Oppilasmäärä. Jäsen- ja ulkokuntien määrä vuosittain. Valtionosuuksien, kotikuntakorvauksien ja kunnilta perittävien korvauksien määrät.	Kuntayhtymänjohtaja	Oppilasmäärä vuositason keskimäärin 70 ≥ edellinen vuosi ≥ edellinen vuosi
Tuotamme laadukkaita ja tavoitteellisia perusopetuksen palveluita.	Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö.	Koulutetun henkilökunnan määrä. Oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	≥95% 68% tai ≥ edellinen vuosi
Tarjoamme oppilaan tarpeiden mukaisia pedagogisia ratkaisuja.	Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö. Riittävät resurssit. Oppimista tukeva kouluympäristö ja materiaalit. Toimiva opiskelu-huolto.	Koulutetun henkilökunnan määrä. Talous tasapainossa. Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Oppilaiden eteneminen opinnoissa	Kuntayhtymänjohtaja	≥95% Tulot vastaavat menoja ≥ edellinen vuosi 100% (Luokalta

		vuosittain.		toiselle siirtymisen)
Huolehdimme turvallisuudesta ja siististä kouluympäristöstä.	Asianmukaiset puhtaanapito- ja kiinteistöpalvelut.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi
	Henkilökunta huomioi oppilaiden erilaiset tarpeet työkentelyssään.	Uhka- ja vaaratilanneilmoitusten määrä kuukausittain.		<= edellinen vuosi
Huomioimme opetuksessamme tasa-arvoisesti oppilaiden tarpeet.	Henkilökohtaisen opetussuunnitelman tekeminen jokaiselle oppilaalle.	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi
		Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.		68% tai >= edellinen vuosi
Vastaamme kuntien vaativan erityisen tuen opetuksen tarpeisiin järjestämällä opetusta kuntien op-tila-ille riittävän varhaisessa vaiheessa.	Mahdollisuus ottaa oppilaita akuutisti lyhytaikaisille intervallijaksoille.	Oppilasmäärät kunnittain ja jonotusaika opetukseen vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	3 kuukautta
Henkilöstömme on osaavaa, ammattitaitoista ja sitoutunutta.	Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö.	Koulutuspäivien määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
		Oppisopimuskoulutusten suorittaneiden määrä.		Oppisopimuskoulutuksesta valmistuneiden määrä.
		Työurien pituus.		5 vuotta.
Huolehdimme oppilaiden oppimisvalmiuksien kehittämisestä jatko-opinnot huomioon ottaen.	Soveltavien valinnaisaineiden sisällöt ja tavoitteet tukevat oman elämän hallintaa.	Jatko-opintoihin päässeiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	100%
	Painopiste opinnoissa oppimisvalmiuksien kehittämisessä ja itenäistymisessä.	Lähikouluihin palkanneiden määrä vuosittain.		>= edellinen vuosi
Kehitämme uudenlaisia ja joustavia tapoja tuottaa erityisope-	Etäopetus, opetuksen järjestäminen yhteistyössä muiden kuntoutusta järjestävien	Koulupudokkaiden perusopetuksen suorittaneiden tai opinnoissa edenneitten	Kuntayhtymänjohtaja	100%

tusta ja mahdollis- taa sitä kautta pe- rusopetus myös niille, joille se ei ole ollut mahdol- lista.	tahojen kanssa. Erityiset opetusjär- jestelyt.	määrä vuosita- solla.		
---	--	--------------------------	--	--

TAULUKKO 1: Laadukas erityisopetus

2.2 Konsultaatiopalvelut

Sateenkaaren erityiskoulun toiminnalla tuetaan kuntien varhaiskasvatusta ja esi- sekä perusopetusta vaativaa erityistä tukea tarvitsevien lasten opetuksen järjestämisessä. Konsultaatiopalvelut ovat yhdyspinta niin kuntien kuin Osaamis- ja tukikeskustoiminnan palveluihin (OT).

Sateenkaaren koulun konsultaatiopalveluiden avulla ennaltaehkäistään koulupudokkuutta, syrjäytymistä ja jopa pitkäaikaisen laitostuntoutuksen piiriin joutumista. Palvelun avulla voidaan löytää toimivat opetusratkaisut oppilaan lähikouluun ja tukea siten perusopetuksen suorittamista. Konsultaation kautta annetaan tukea myös koulujen opettajille ja ohjaajille.

Konsultaatiopalveluidemme käyttäminen on kustannustehokasta. Valittavana on useampia kokonaisuuksia. Kun yhteistyötä tehdään pitkäjänteisesti, tulevat eri koulut meille tutuiksi, jonka vuoksi aina ei ole välttämätöntä tehdä erillistä käyntiä oppilaan kouluun. Tämä säästää aikaa ja vähentää kustannuksia. Tarjoamamme opetusratkaisut ovat helposti muokattavissa muiden tukea tarvitsevien käyttöön kuntien kouluilla.

Konsultaatiopalveluita on tehty kunnille tutuiksi Opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämän rahoituksen turvin vuosina 2023–2024. Vuonna 2026 palvelua myydään kunnille erillisen hinnoittelun mukaisesti. Tavoitteena on, että kunnat käyttäisivät konsultaatiopalvelua ennaltaehkäisemään oppilaiden siirtymistä raskaiden palveluiden ääreen.

Konsultaatiopalvelut				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Tarjoamme kunnille varhaiskasvatuksen ja esi- sekä perusopetuksen konsultaatiopalveluita.	Järjestämme konsultaatiopalveluita kysynnän mukaan.	Konsultaatioiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Tuemme kuntia vaativassa varhaiskasvatuksen ja esi- sekä perusopetuksen työssä.	Järjestämme konsultaatiopalveluita sekä etänä että käynteinä.	Palautteet konsultaatioista vuosittain webropol-kyselyn kautta.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Vahvistamme alueellista erityisopetusta.	Tarjoamme osastamistamme kunnille.	Konsultaatioiden määrä paikkakunnittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Tarjoamme ensisijaisesti varhaista tukea ja ennaltaehkäiseviä palveluita.	Tarjoamme ensisijaisesti konsultaatiopalveluita kunnille uusien oppilaiden kohdalla.	Konsultaatioiden määrä. Palautteet konsultaatioista vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Pyrimme vähentämään korjaavien palveluiden tarvetta.	Lisäämme yhteistyötä kuntien kanssa, jotta kunnat saavat palvelumme riittävän ajoissa.	Konsultaation kautta kouluumme ohjautuneiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	<=edellinen vuosi
Annamme pedagogista tukea ja ohjausta kuntien varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstölle.	Tarjoamme konsultaatiopalveluita kuntien henkilöstön työtä tukemaan.	Konsultaatioiden määrä ja palautteet konsultaatioista vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Tuemme oppilaan koulunkäyntiä lähikoulussa.	Tarjoamme konsultaatiopalveluita kunnille.	Konsultaatioiden määrä. Konsultaation kautta kouluun ohjautuneiden määrä. Omaan lähikouluun palanneiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi <=edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Järjestämme konsultaatiopalveluita jäsenkunnille ja ulkokunnille, jäsenkuntien tarpeen en-	Tarjoamme konsultaatiota 2 erityisluokanopettajan toimesta.	Konsultaatioiden määrä jäsenkunnittain ja ulkokunnittain vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi

sisijaisesti huomioi- den.	Huomioimme jä- senkuntien tar- peet ensisijai- sesti.			>= edellinen vuosi
-------------------------------	--	--	--	-----------------------

TAULUKKO 2: Konsultaatiopalvelut

2.3 Hyvinvoivat oppilaat

Lasten ja nuorten hyvinvointi koostuu fyysisistä, psyykkisistä ja sosiaalisista tekijöistä. Hyvinvointiin kuuluu tunne oman elämän hallinnasta. Koulumme tukee oppilaiden itse-
tunnon vahvistamista ja vahvuuksien tunnistamista. Tunteiden tunnistaminen ja nimeä-
minen ovat tärkeitä käyttäytymisen ja tunne-elämän taitojen kehittämisessä. Hyväksyvä
ja turvallinen kouluympäristö rohkaisee oppilaita kohtaamaan haasteita ja etsimään rat-
kaisuja.

Sateenkaaren koulun tavoitteena on auttaa oppilaita tunnistamaan omat vahvuutensa ja
oppimistarpeensa. Koulu tukee oppilaiden selviytymistä yhteiskunnan haasteista ja kes-
tävän elämäntavan edistämistä. Oppiminen ja kasvu tapahtuvat yksilöllisesti ja yhteisölli-
sesti osallistamalla ja toinen toisemme huomioimalla.

Hyvinvoivat oppilaat				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Oppilaamme koke- vat saavansa riittä- västi tukea opin- toihinsa.	Riittävät henkilös- töresurssit.	Oppilaiden tyyty- väisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymän- johtaja	68% tai >= edellinen vuosi
Tunnistamme oppi- laiden tuen tarpeet.	Ammattitaitoinen henkilökunta. Toimiva opiskelu- huolto.	Oppilaiden ja huol- tajien tyytyväi- syyskyselyt vuosit- tain. Opiskeluhuollon järjestäminen vii- pymättä.	Kuntayhtymän- johtaja	68% tai >= edellinen vuosi Kiireellisissä tapauksissa alle 3 päivää, muissa huolta herättävissä ta- pauksissa alle 5 päivää

Huolehdimme, että oppilaamme saavat riittävästi tukea käyttäytymisen ja tunne-elämän haasteisiin sekä hallitsemaan käyttäytymistään sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla.	Riittävä henkilöstömäärä. Ammattitaitoinen henkilöstö. Tavoitteita tukeva opetussuunnitelma.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Koulutetun henkilöstön määrä. Oppilaan henkilökohtaisten tavoitteiden saavuttaminen. Uhka- ja väkivaltatilanteiden määrä kuukausittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi 95% 80% tai >= edellinen vuosi <= edellinen vuosi
Opetamme oppilaitamme tunnistamaan tunteitaan, vahvuuksiaan sekä nimeämään niitä.	Tavoitteita tukevat soveltavat valinnaisaineet.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Oppilaiden itsearvioinnit puolivuosittein.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi 100% >= edellinen vuosi
Tarjoamme oppilaille turvallisen ilmapiirin kasvuun ja sinnikkäälle oppimiselle.	Riittävä henkilöstö. Turvallinen oppimisympäristö.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi 100%
Osaamme kohdata oppilaat heidän tarvitsemallaan tavalla sekä tunnistamme heidän vahvuutensa.	Ammattitaitoinen ja osaava henkilöstö.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	75% tai >= edellinen vuosi
Kannustamme oppilaita kohtaamaan toinen toisiaan ystävällisesti sekä ymmärtämään mitä ystävällisyys merkitsee.	Taitojen harjoittelu arjessa sekä soveltavien valinnaisaineiden yhteydessä.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	75% tai >= edellinen vuosi

TAULUKKO 3: Hyvinvoivat oppilaat

2.4 Toiminnan kehittäminen

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä kehittää toimintaansa jatkuvasti ja tekee saumatonta yhteistyötä perheiden, kuntien, järjestöjen ja hyvinvointialueiden kanssa. Keskeisinä yh-

teistyökumppaneina koetaan niin perheet, kunnat, järjestöt kuin hyvinvointialueet. Kuntouttavan opetuksen tuottajana yhteistyö Eloisan hyvinvointialueen kuntouttavien palveluiden kanssa on erityisen tärkeää.

Sateenkaaren koulu pyrkii vaikuttamaan omalla toiminnallaan, että oppilaiden tasa- ja yhdenvertaiset mahdollisuudet saada jatko-opetusta toteutuisivat. Erityisesti vaikeimmin kehitysvammaisten tai haastavasti käyttäytyvien autististen nuorten jatko-opetusmahdollisuudet ovat heikentyneet. Tulevaisuudessa Sateenkaaren erityiskoulu voisi tuottaa mm. tutkintoon valmentavaa opetusta (TUVA), joka olisi jatkumo Sateenkaaren perusopetuksen jälkeen niille, jotka eivät voi lähteä jatko-opintoihin erityisammattikouluihin.

Sateenkaaren koulu osallistuu aktiivisesti OT-keskustoimintaan tarjoamalla ennaltaehkäiseviä ja korjaavia palveluita, kehittämällä kuntien, oppilaiden ja huoltajien toiveiden mukaan. Koulu toimii asiantuntijana yhteistyössä OT-keskusten kanssa vuosina 2026–2028 edistämällä vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien oppilaiden palveluiden suunnittelua ja toteutusta.

Toiminnan kehittäminen				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Toimimme osana Osaamis- ja tuki-keskustoimintaa.	Olemme aktiivisesti mukana eri työryhmissä ja tarjoamme mm. konsultaatiopalveluita OT:n käyttöön.	OT-casejen ja työryhmäpalavereiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Kehitämme kansallisesti yhteistyökumppaneidemme kanssa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien lasten ja nuorten erityisopetusta.	Yhteistyö Kehitysvammaliiton, Autismiliiton, OT:n, OPH:n, Elmerikoulujen ja Vaatutoimijoiden kanssa.	Tyytyväisyyskyselyt: Sidosryhmäkyselyt vuosittain. Yhteistyön määrä.	Kuntayhtymänjohtaja	75% tai >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Vaikutamme kansallisesti vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien nuorten jatko-opetusmahdollisuuksiin	Yhteistyö Kehitysvammaliiton, Autismiliiton, OT:n, OPH:n, Elmerikoulujen ja Vaatutoimijoiden	Yhteistyö järjestöjen, OPH:n ja OKM:n kanssa. Elmeri-yhteistyö.	Kuntayhtymänjohtaja	75% tai >= edellinen vuosi >= edellinen

ja sitä kautta vähennämme riskiä heidän syrjäytymiseen yhteiskunnassa.	kanssa.	Määrän seuraaminen vuosittain.		vuosi
Kehitämme opetuksen ja kuntoutuksen yhdistämistä yhteistyössä Eloisan ja muiden hyvinvointialueiden kanssa.	Yhteistyön kehittäminen hyvinvointialueiden kanssa. Yhteiset työryhmät.	Yhteistyöpäivien määrä. Tyytyväisyyskyselyt: sidosryhmäpalautteet vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi 68% tai >= edellinen vuosi
Kehitämme koulutusmateriaalia.	Yhteistyö mm. Opikeen kanssa.	Pilottikokeilut vuosittain ja palaute kokeiluista.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Kehitämme konsultatiivisia palveluita.	Yhteistyö kuntien kanssa.	Palautteet konsultaatiosta vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Kehitämme koulutustarjontaa.	Yhteistyö kuntien ja muiden koulutuksenjärjestäjien kanssa. Järjestämme tulevaisuudessa mahdollisesti aikuisten perusopetusta ja TUVA-opintoja perusopetuksen päättäneille. TUVA-opetusluvien hakeminen.	Tyytyväisyyskyselyt: Sidosryhmäkyselyt vuosittain. Perussopimuksen muuttaminen.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi Asia suunnittelussa ja seurannassa.
Mahdollistamme oppilaille osallistumisen koulumme kehittämiseen.	Oppilaskunnan hallitusten kokousten järjestäminen ja aloitteiden tekeminen.	Oppilaskunnan kokouksien ja aloitteiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Järjestämme jäsenkunnille kuntakokouksia ja lähestymme heitä tiedotteilla palveluistamme tarpeen mukaan.	Hallituksen pöytäkirjojen lähettämisen kuntiin. Hallituksen ja tarkastuslautakunnan pöytäkirjojen julkaisu Sateenkaaren koulun kuntayhtymän kotisivuilla. Kuntakokousten järjestäminen.	Lähetettyjen tiedotteiden ja järjestettyjen kokousten määrä.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi

TAULUKKO 4: Toiminnan kehittäminen

2.5 Strategian seuranta ja arviointi

Strategian seuranta ja arviointi on helpompaa, kun strategian toteutumista kuvaavat mittarit ja niiden tavoitetasot on määritelty. Tulostittarin avulla voidaan pohtia, onko asetettu tavoite saavutettu, kun taas ohjausmittarin avulla nähdään, onko tavoitteessa kuljettu oikeaan suuntaan ja tehty oikeanlaisia valintoja. Käynnistysmittari puolestaan arvioi, onko kyetty lähtemään tavoitteessa eteenpäin. Sateenkaaren koulun kuntayhtymän mittareilla saadaan sekä laadullista että määrällistä tietoa tavoitteiden saavuttamisesta. Osaa tavoitteista on vaikea numeerisesti osoittaa, näissä lähinnä kuvataan, onko asiassa edistytty tai päästy alkutilanteesta liikkeelle.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän strategian päämääristä ja tavoitteista johdetaan vuosittain Sateenkaaren koulun vuosisuunnitelma ja kuntayhtymän toiminta- ja kehittämissuunnitelmat. Talousarvion ja tilinpäätöksen yhteydessä kuvataan, miten strategisia päämääriä ja tavoitteita on toteutettu. Tyytyväisyyskyselyjen, konsultaatioiden ja kotisivujen kautta saatujen palautteiden pohjalta tarkennetaan strategiaa ja nostetaan esille toimintamme kehittämistarpeita. Palautteiden perusteella arvioidaan, kuinka olemme toiminnassamme onnistuneet.

Strategian päämäärät ja tavoitteet otetaan huomioon asioiden valmistelussa. Päätöksiä tehdessä huomioidaan, että ne ovat strategian mukaisia. Joka toinen vuosi on strategian puolivälitarkastelu, jossa huomioidaan toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset ja tehdään tarvittavat tarkennukset tavoitteisiin ja strategian toimeenpanoon.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän hallitus seuraa toimintakausittain Sateenkaaren koulun oppilasmääriä, jatko-opintoihin päässeitä sekä Sateenkaaren koulun toimintaa suhteessa muihin Elmeri-kouluihin. Lisäksi hallitus seuraa toteutuneiden konsultaatioiden määrää ja talouteen vaikuttavia muuttujia, kuten pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaiden, vaikeimmin kehitysvammaisten sekä intervalliopetuksen määrää. Myös iltapäivähoidon palvelun tuottamisen tarvetta seurataan. Talouden osalta seurataan miten valtiolta ja

kunnilta saatavat kulut vastaavat menoja ja kuinka tarvittaessa hinnoittelua muutetaan vastaamaan syntyneitä kuluja.

Tarkastelun kohteena on myös henkilöstön osaamisen kehittäminen ja siihen liittyen koulutusten määrän seuraaminen suhteessa henkilöstöön sekä koulutetun henkilöstön määrään.

3 SATEENKAAREN ERITYISKOULUN TOIMINTA

Sateenkaaren erityiskoulu on Sateenkaaren koulun kuntayhtymän ylläpitämä peruskoulu, jossa annetaan esi- ja perusopetusta, vaativaa erityistä tukea tarvitseville lapsille ja nuorille.

3.1 Toiminnan kuvaus

Sateenkaaren erityiskoulu tarjoaa opetusta kehitysvammaisille, autistisille ja psykososiaalista tukea tarvitseville oppilaille, joiden kotikunnan lähikoulu ei pysty vastaamaan heidän koulunkäyntinsä yksilöllisiin tarpeisiin tai jotka tarvitsevat kasvun, kehityksen sekä oppimisen tueksi laaja-alaista kuntoutusta. Opetusta annetaan kymmenessä erityisluokassa, joissa opiskelee eri vuosiluokilla olevia oppilaita. Opetusta järjestetään sekä toiminta-alueittain että oppiaineittain. Sateenkaaren erityiskoulussa kaikki oppilaat kuuluvat oppilaskohtaisen tuen piiriin. Oppilaskohtainen tuki järjestetään joko yleisen tai pidentyn oppivelvollisuuden piirissä.

Toiminta-alueittaista opetusta annetaan vaikeimmin kehitysvammaisille, autistisille tai muulla tavoin vammaiselle tai vakavasti sairaalle oppilaalle. Tällöin multisensorinen opetus, vaihtoehtoiset kommunikaatiomenetelmät, arjen ja teorian yhdistäminen sekä vahvat

struktuurit ovat opetuksen keskiössä. Oppilaille, joilla on puutteellinen kyky käyttää aistejaan, tarjotaan aistitoimintoja korjaavia menetelmiä. Aistijärjestelmää kuntoutetaan esimerkiksi Sherbornen, Poken, KKK:n, Satuhieronnan, Fysioakustisen tuolin, Neurosonicin ja Basaalistimulaation avulla. Koulussa toteutetaan myös Mindfulness-harjoitteita.

Oppiaineittain annettava opetus suunnitellaan yksilöllisten tavoitteiden mukaisesti psykososiaalista tukea tarvitseville oppilaille. Psykososiaalisen tuen opetuksessa painottuvat sosiaalisten ja tunne-elämätaitojen opetus. Koulussa on käytössä näiden taitojen kehittämiseen liittyviä menetelmiä, joita ovat esimerkiksi ART, Lions Quest, Nepsy ja sosiaaliset tarinat sekä Positive. Oppiminen tapahtuu vuorovaikutuksessa toisten oppilaiden, aikuisten ja eri yhteisöjen kanssa.

Sateenkaaren koulun rehtorin virkaa hoitaa kuntayhtymän johtaja. Lisäksi kuntayhtymässä ja sen ylläpitämässä Sateenkaaren erityiskoulussa työskentelee hallintosihteeri, kymmenen erityisluokanopettajaa, 28 koulunkäynninohjaajaa / -avustajaa sekä noin 30 oppilaskotien palkkaamaa ohjaajaa. Sateenkaaren erityiskoulussa on keskimäärin 75 vakituista oppilasta. Koulussa käy myös lyhytaikaisen kuntoutuksen piiriin kuuluvia oppilaita 5–10 viikkotasolla. Koulun oppilaista yli puolet käy koulua päivittäin kotoa käsin. Koulun toimintaa ohjaavat perusopetuslaki ja -asetus, valtioneuvoston asetukset, opetussuunnitelman perusteet sekä paikallinen opetussuunnitelma ja siihen perustuva koulun vuosisuunnitelma.

3.2 Toiminnan tavoitteet, keinot ja mittarit vuodelle 2026

Sateenkaaren erityiskoulun toiminnan tavoitteet nousevat kuntayhtymän strategian painopistealueilta, joita ovat laadukas erityisopetus, konsultaatiopalvelut, hyvinvoivat oppilaat ja toiminnan kehittäminen.

3.2.1 Laadukas erityisopetus

Laadukas erityisopetus

Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Toteutamme vaativan oppilaskohdattaisen tuen esi- ja perusopetusta Eloisa Vaalijalan kuntoutuksessa oleville oppilaille ja kotoa päivittäin koulua käyville oppilaille jäsenkuntien tarpeet ensisijaisesti huomioiden.	Oppilaspaikat pidetään täytettyinä. Ammattitaitoinen ja koulutettu henkilöstö. Riittävät resurssit. Opetussuunnitelma on painotettu oppilaiden tarpeiden mukaan. Tulot vastaavat opetuksen järjestämisestä syntyviä kuluja.	Oppilasmäärä. Jäsen- ja ulkokuntien määrä vuosittain. Henkilöstön koulutustausta ja täydennyskoulutusmäärä. Tyytyväisyys- ja hyvinvointikyselyt. Oppilasmäärä suhteessa henkilöstöön. Tyytyväisyys- ja hyvinvointikyselyt Valtionosuuksien, kotikuntakorvausten ja kunnilta perittävien korvausten määrät.	Kuntayhtymänjohtaja	Oppilasmäärä vuositason keskimäärin 70. >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Tarjoamme laadukkaita ja tavoitteellisia perusopetuksen palveluita.	Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö, joka toteuttaa opetusta suunnitelmallisesti toimintaa jatkuvasti arvioiden ja sen pohjalta opetusta kehittäen.	Koulutetun henkilökunnan määrä. Oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Henkilöstökyselyt vuosittain. Opettajien kokoukset, opevarit.	Kuntayhtymänjohtaja	>=95% 68% tai >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Tarjoamme oppilaalle yksilöllisiä pedagogisia ratkaisuja.	Osaava ja ammattitaitoinen henkilöstö. Riittävät resurssit ja oppimista tukeva kouluympäristö ja materiaalit: tunti liikuntaa päivässä, aistiharjoitukset, rentoutushetket, digitaitojen harjoittelu, toiminnallinen ja monialainen oppiminen,	Koulutetun henkilökunnan määrä. Koulutusten määrä. Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>=95% >= edellinen vuosi

	kokemuspohjainen oppiminen.			
	Toimiva opiskelu-huolto.	Oppilaiden etene- minen opinnoissa vuosittain.		100% (Luokalta toiselle siirtymi- nen).
Huolehdimme tur- vallisesta ja siis- tistä kouluympä- ristöstä.	Jokainen työntekijä huolehtii osaltaan ympäristön siisteydestä ja turvallisuudesta ja ilmoittaa epäkohdista. Oppilaat opettelevat siivoamaan jälkensä ja viemään tavarat paikoilleen tuntien jälkeen. Henkilökunta huomioi oppilaiden erilaiset tarpeet työskentelyssään. Käytetään tarvittavia apuvälineitä esim. nosturit. Toimitaan koulun suunnitelmien mukaisesti arjessa ja poikkeustilanteissa: secapp, hälyttimien käyttö (vivago), toiminta uhka- ja vaaratilanteissa. Välituntivalvonta toteutetaan kaikkien työntekijöiden toimesta. Varmistetaan, että puhelimia ei käytetä välitunneilla. Huolehditaan, että jokaisella on tekemistä välitunnilla. Varmistetaan, että kaikki tietävät käytänteet -> hyvä perehdytys.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Henkilöstön hyvinvointikysely. Uhka- ja vaaratilanneilmoitusten määrä kuukausittain. Uhka- ja vaaratilanneilmoitusten määrä kuukausittain. Uhka- ja vaaratilanneilmoitusten määrä kuukausittain. Ulospoistumis- ja sisälle suojautumisharjoitusten määrä. Luokka-kohtaiset harjoitukset. Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Täytettyjen perehdytyslomakkeiden määrä.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi <= edellinen vuosi <= edellinen vuosi <= edellinen vuosi >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi

Huomioimme opetuksessamme tasa-arvoisesti oppilaiden tarpeet.	Arviontisuunnitelman tekeminen jokaiselle sitä tarvitsevalle oppilaalle syyslomaan mennessä: ohjauspalvelut, materiaalit, opetusjärjestelyt, kommunikaatio	Yhdenvertaisuus- ja tasa-arvokyselyt vuosittain. Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Tehtyjen arviointisuunnitelmien määrä.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi 68% tai >= edellinen vuosi 100%
Järjestämme intervalliovetusta akuutteihin kriisitilanteisiin oppilaan koulunkäyntiin liittyen.	Intervalliluokissa on tilaa akuuteille kriisijaksolaisille kysynnän mukaan. Konsultaatiopalvelut.	Intervalliovetuksen määrä. Webropol-kyselyt. Konsultaatioiden määrä.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Henkilöstömme ovat koulutettuja ja heidän työuransa ovat pitkäkestoisia.	Henkilöstöltä vaaditaan ammattitaito ja tarjotaan täydentävää lisäkoulutusta. Tarjotaan mahdollisuutta oppisopimuskoulutukseen. Henkilöstön hyvinvointia tuetaan tyhytunneilla, ePassilla, yhteisökahveilla.	Työurien pituus ja alalle soveltuvien tutkintojen määrä. Koulutuspäivien määrä. Oppisopimuskoulutusten suorittaneiden määrä. Tyhytuntien, ePassin, yhteisökahvien toteutumisen seuranta.	Kuntayhtymänjohtaja	5 vuotta tai >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Tuemme oppilaiden jatko-opintovalmiuksia ja itenäistymistä huolehtimalla oppilaiden oppimisvalmiuksien kehittämisestä. Oppilas palaa takaisin lähikouluunsa.	Opetetaan oppilaille arjen perustaitoja, sosiaalisia taitoja ja tunteita osana muuta opetusta.	Jatko-opintoihin päässeiden määrä vuosittain. Lähikouluun palanneiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	100% >= edellinen vuosi
Kehitämme uudenlaisia ja joustavia tapoja järjestää erityisopetusta.	Etäopetus, opetuksen järjestäminen muiden koulutusta järjestävien tahojen kanssa. Jalkautuvat palvelut.	Opinnoissa edenneiden määrä vuositasolla.	Kuntayhtymänjohtaja	100%

TAULUKKO 5: Laadukas erityisopetus

3.2.2 Konsultaatiopalvelut

Konsultaatiopalvelut				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Tuemme kuntia vaativassa varhaiskasvatuksen ja esi- sekä perusopetuksen työssä jäsenkunnat esisijaisesti huomioiden.	Järjestämme konsultaatiopalveluita etänä sekä käyn- teinä kysynnän mukaan.	Konsultaatioiden määrä vuosittain jäsen- ja ulkokun- nittain. Palautteet konsul- taatioista vuosit- tain webropol-ky- selyn kautta.	Kuntayhtymän- johtaja	>= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Tuemme ja vahvis- tamme alueellista vaativan erityisope- tuksen osaamista konsultaatiopalve- luiden avulla.	Konsultaatiopal- velusta tiedotta- minen ja palvelun järjestäminen omalla alueella.	Konsultaatioiden määrä paikkakun- nittain. Palautteet konsul- taatioista vuosit- tain webropol-ky- selyn kautta.	Kuntayhtymän- johtaja	>= edellinen vuosi
Tarjoamme ensisi- jaisesti varhaista tu- kea ja ennaltaeh- käiseviä palveluita.	Konsultaatiopal- veluiden tarjoami- nen kunnille.	Konsultaatioiden määrä. Palautteet konsul- taatioista vuosit- tain.	Kuntayhtymän- johtaja	>= edellinen vuosi >= edellinen vuosi
Pyrimme vähentä- mään korjaavien palveluiden tar- vetta.	Konsultaatiopal- veluista tiedotta- minen, konsulta- tiotyön lisääntymi- nen ja kuntayh- teistyön lisäämi- nen.	Konsultaation kautta kouluumme ohjautuneiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymän- johtaja	<=edellinen vuosi
Annamme pedago- gista tukea ja oh- jausta kuntien var- haiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstölle.	Tarjoamme yk- silö- ja yleispeda- gogista konsul- taatiota kuntien henkilöstön työtä tukemaan.	Konsultaatioiden määrä ja palaut- teet konsultaati- oista vuosittain.	Kuntayhtymän- johtaja	>= edellinen vuosi
Tuemme oppilaan koulunkäyntiä lähi- koulussa.	Tarjoamme kon- sultaatiopalveluita kunnille yksilöta- solla. Tarjoamme kon- sultaatiota oppi- laskohtaisena jat- kuvana proses- sina tarpeen mu- kaan.	Konsultaatioiden määrä. Konsultaation kautta kouluun oh- jautuneiden määrä. Omaan lähikou- luun palanneiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymän- johtaja	>= edellinen vuosi <=edellinen vuosi >= edellinen vuosi

TAULUKKO 6: Konsultaatiopalvelut

3.2.3 Hyvinvoivat oppilaat

Hyvinvoivat oppilaat				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Oppilaamme saavat oikea-aikaista ja omaa oppimista tukevaa opetusta ja ohjausta koulunkäyntiinsä.	Riittävät resurssit, pienet opetusryhmät, erilaiset oppimistilat, yksilölliset opetussuunnitelmat.	Oppilaiden tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Opintojen eteneminen.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi 100%
Tunnistamme oppilaiden tuen tarpeet ja vahvuudet.	Ammattitaitoinen henkilökunta. Positiivinen lähestymistapa oppilaan kohtaamisessa ja taitojen tunnistamisessa.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi
Reagoimme välittömästi oppilaan koulunkäynnistä nousuviin huoliin.	Toimiva opiskelu-huolto.	Opiskeluhuollon järjestäminen viipymättä.		Kiireellisissä tapauksissa alle 3 päivää, muissa huolta herättävissä tapauksissa alle 5 päivää.
Huolehdimme, että oppilaamme saavat riittävästi tukea käyttäytymisen ja tunne-elämän haasteisiin sekä oppivat hallitsemaan käyttäytymistään sosiaalisesti hyväksyttävällä tavalla.	Riittävät resurssit. Ammattitaitoinen ja osaava henkilöstö. Tunne-elämätaitojen ja sosiaalisten sekä vuorovaikutustaitojen opettaminen osana arkea.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Koulutetun henkilöstön määrä. Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain. Uhka- ja väkivaltilanteiden määrä kuukausittain ja vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi 95% 80% tai >= edellinen vuosi <= edellinen vuosi
Opetamme oppilaitamme tunnistamaan tunteitaan, vahvuuksiaan sekä	Tunne-elämätaitojen opettaminen osana arkea. ART-menetelmä.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	68% tai >= edellinen vuosi

nimeämään niitä arjessa.	Positiivinen pedagogiikka. Mindfulness. Kaveritaitojen opettaminen.	Oppilaiden itsearviointi puolivuositain.		100% >= edellinen vuosi
Tarjoamme oppilaille turvallisen ilmapiirin kasvuun ja sinnikkäälle oppimiselle.	Riittävät resurssit. Yhteisesti sovitut toimintatavat koulussa.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskysely vuosittain.	Kuntayhtymän johtaja	68% tai >= edellinen vuosi 100%
Kannustamme oppilaita kohtaamaan toinen toisiaan ystävällisesti sekä ymmärtämään mitä ystävällisyys merkitsee ja sitä kautta saavuttamaan merkityksellisiä kaverisuhteita.	Taitojen harjoittelu arjessa sekä soveltavien valinnaisaineiden yhteydessä. Aikuiset auttavat kaverisuhteiden luomisessa mm. väli- ja oppitunneilla.	Oppilaiden ja huoltajien tyytyväisyyskysely vuosittain.	Kuntayhtymän johtaja	75% tai >= edellinen vuosi

TAULUKKO 7: Hyvinvoivat oppilaat

3.2.4 Toiminnan kehittäminen

Toiminnan kehittäminen				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Toimimme osana Osaamis- ja tukikeskustoimintaa.	Olemme aktiivisesti mukana eri työryhmissä ja tarjoamme mm. konsultaatiopalveluita OT:n käyttöön.	OT-casejen ja työryhmäpalavereiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymän johtaja	>= edellinen vuosi
Kehitämme kansallisesti yhteistyökumppaneidemme kanssa vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitsevien lasten ja nuorten erityisopetusta. Vaikutamme näiden nuorten jatko-opetusmahdollisuuksiin ja sitä kautta vähennämme riskiä heidän syrjäytymis-	Yhteistyö Kehitysvammaliiton, Tikoteekin, Autismiliiton, OT:n, OPH:n ja Elmerikoulujen kanssa. Elmeri-rehtoritaapaamiset, Elmerikoulujen yhteiset tapaamiset ja Elmeri-konsultoitujen opettajien	Tyytyväisyyskyselyt: Sidosryhmäkyselyt vuosittain. Tehdyn yhteistyön seuraaminen vuosittain. Elmeri-tapaamisten määrät. Osallistuneiden määrä.	Kuntayhtymän johtaja	75% tai >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi >= edellinen vuosi

seensä yhteiskunnassa.	tapaamiset ja El-meri-verkostotoiminnan kehittäminen.			
Kehitämme opetuksen ja kuntoutuksen yhdistämistä yhteistyössä Eloisan kanssa.	Yhteiset kehittämispäivät, työryhmät ja lähetetiimit.	Yhteistyöpäivien määrä. Tyytyväisyyskyselyt: sidosryhmäpalautteet vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi 68% tai >= edellinen vuosi
Konsultaatiopalvelun kehittäminen pysyväksi toimintataksi.	OKM:n rahoituksella tehtävä konsultaatiotyö.	Palautteet konsultaatiosta vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Kehitämme koulutustarjontaa ja koulutuspalveluja.	Selvitämme TUVA-opetuksen tarvetta alueellamme yhteistyötahojen kautta. Selvitämme tarvetta profiloitujen koulutuskokonaisuuksien järjestämiseksi.	Tyytyväisyyskyselyt: Sidosryhmäkyselyt vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	Asia suunnittelussa ja seurannassa.
Mahdollistamme opilaille osallistumisen koulumme kehittämiseen.	Koulussa toimii oppilaskunnan hallitus, joka koontuu 1 krt /kk. Jokaisesta luokasta on edustaja oppilaskunnan hallituksessa.	Oppilaskunnan kokouksien ja aloitteiden määrä vuosittain.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi
Tiedotamme huoltajia koulumme toiminnasta.	Vanhempainiltojen järjestäminen, juhlat, oppilaspalaverit.	Tiedotteiden määrä, järjestettyjen tapaamisten määrä.	Kuntayhtymänjohtaja	>= edellinen vuosi

TAULUKKO 8: Toiminnan kehittäminen

4 HENKILÖSTÖSTRATEGIA JA SEN TAVOITTEET SEKÄ MITTARIT

Suunnitelmakauden alussa Sateenkaaren koulussa on yhteensä 11 virkaa ja 29 työsuhdetta. Osa työsuhteista on määräaikaista. Suunnitelmakaudella henkilöstön määrä pysyy ennallaan. Henkilöstön keski-ikä on noin 44,7 vuotta. Sateenkaaren koulusta palveluksesta siirtyä eläkkeelle vuoden 2027 loppuun mennessä yhteensä 2 työntekijää.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän kokonaisstrategiassa vuosille 2023 – 2025 on henkilöstöllä keskeinen rooli Sateenkaaren koulun kuntayhtymän ja erityiskoulun menestyksen rakentamisessa. Yhtymähallitus hyväksyi 20.06.2023 erillisen henkilöstöstrategian vuosille 2023-2025.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän henkilöstöstrategian tavoitteita ovat:

1. Arvot tunnistava henkilöstö
2. Osaaminen ja uudistuminen
3. Työhyvinvointi

Tavoitteiden toteuttaminen on ensisijaisesti työnantajan vastuulla, mutta ne eivät voi toteutua ilman henkilöstön aktiivista osallistumista. Se edellyttää, että henkilöstö tuntee arvot ja tavoitteet sekä sitoutuu toimimaan niiden mukaisesti.

Henkilöstöstrategian visio

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä on kiinnostava ja vetovoimainen työnantaja.

4.1 Arvot tunnistava henkilöstö

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän toimintaa ohjaavana ajatuksena toimii jo koululla vuosia käytössä ollut ”Yksilöllisesti yhdessä oppien”. Kiteytyneeseen lauseeseen sisältyy kuntayhtymän arvot, jotka on henkilöstön kanssa yhdessä sovittu. Sateenkaaren koulun kuntayhtymän arvoja ovat: oppilaslähtöisyys, hyvinvointi ja vuorovaikutus sekä luotettavuus ja vastuullisuus.

Arvot tunnistava henkilöstö				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Henkilöstö tunnistaa toimintaa ohjaavat arvot.	Arvoista sopiminen yhdessä henkilöstön kanssa. Uusien työntekijöiden perehdyttäminen. Arvojen käsittely osana henkilöstön kanssa pidettäviä kehitys- ja palautekeskusteluja.	Henkilöstökyselyyn vastanneiden määrä vuosittain. Arvojen tunnistaminen henkilöstön keskuudessa. Perehdytys- ja siihen liittyvien ohjeistusten sisäistäminen ja lomakkeen täyttäminen perehdyttäjän johdolla. Kehitys- ja palautekeskusteluiden määrä.	Kuntayhtymänjohtaja	>= 75% ≥100% 100% 100%
Henkilöstö toimii sovittujen arvojen mukaisesti.	Uusien työntekijöiden perehdyttäminen ja arvoin pilaaminen arjessa säännöllisesti. Esimiehillä ja työntekijöillä on valmius	Henkilöstökyselyihin vastanneiden määrä vuosittain. Oppilaiden, huoltajien ja sidosryhmien tyytyväisyyskyselyihin vastanneiden määrä vuosittain. Henkilöstökyselyihin vastanneiden	Kuntayhtymänjohtaja	>=75% ≥ 68%

	keskustella arvoista ja perustella toimintaa niiden pohjalta.	määrä vuosittain.		>=75%
--	---	-------------------	--	-------

TAULUKKO 9: Arvot tunnistava henkilöstö

4.2 Osaaminen ja uudistuminen

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä toimii Sateenkaaren erityiskoulun opetuksenjärjestäjänä, joka järjestää vaativan erityisen opetusta. Laadukkaan erityisopetuksen tuottaminen edellyttää koulutettua ja sitoutunutta henkilöstöä. Aktiivinen täydennyskoulutus on mahdollistanut työntekijöiden kehittymisen uusiin haasteisiin. Oppisopimuskoulutusten kautta Sateenkaaren koululle on saatu töihin niin lähihoitajia kuin koulunkäynninohjaajia. Myös kehitysvammaisten erityisopettajia on valmistunut työn ohella kouluttautumalla. Vuonna 2026 Sateenkaaren koululla on kaksi työntekijää, jotka kouluttautuvat oppisopimuksella koulunkäynninohjaajiksi ja yksi työntekijä, joka kouluttautuu lähihoitajaksi.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä kouluttaa henkilöstöään aktiivisesti. Aktiivisuus täydennyskoulutuksessa tarkoittaa, että koulutustarjontaa on monipuolisesti ja se on uudistuvaa ja laadukasta. Ulkopuolisiin täydennyskoulutuksiin on myös mahdollisuus päästä ja omaehtoiseen kouluttautumiseen kannustetaan.

Sateenkaaren koulussa on voitu erillisten järjestelyerien turvin määritellä uusia tehtävänkuvia, joista maksetaan korvaus työntekijälle. Tämä tarjoaa työntekijälle mahdollisuuden kehittää omaa ammattitaitoaan ja toisaalta se antaa vaikutusmahdollisuuksia laajentaa omaa tehtävänkuvaansa. Sateenkaaren koululle koulutetaan oma Avekki-kouluttaja vuonna 2026. Tulevaisuudessa koululla on oma Avekki-kouluttaja, joka huolehtii henkilöstön ajantasaisesta Avekki-koulutuksesta ja toimintatapamallin ylläpidosta sekä osallistuu jälkiselvittelyihin.

Osaaminen ja uudistuminen				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Henkilöstön osaaminen vastaa työn vaatimuksia ja muuttuvia tarpeita sekä mahdollistaa työuralla etenemisen.	Keskustelemalla työntekijän työssä kehittymisestä kehitys- ja palautekeskusteluissa.	Kehitys- ja palautekeskusteluiden määrä. Kehitys- ja palautekeskusteluissa asetettujen tavoitteiden saavuttamisen arviointi henkilöstökyselyssä.	Kuntayhtymänjohtaja	>=100% >=68%
	Työnkuvan laajentaminen työntekijän vahvuuksien mukaisesti.	Vastuutehtävien määrä. Henkilöstön tyytyväisyys työnkuvaan henkilöstökyselyn perusteella.		>= edellinen vuosi >= 68%
	Työnantajan tarjoama lisä- ja täydennyskoulutus.	Lisä- ja täydennyskoulutuspäivien määrä vuosittain. Koulutuksiin osallistuneiden määrä. Henkilöstön kokemus täydennyskoulutuksen riittävästä henkilöstökyselyn pohjalta.		vähintään 3 päivää / hlö >= 85% 75% henkilöstöstä kokee, että koulutus on riittävää
	Oppisopimuskoulutuksen mahdollistaminen.	Oppisopimuskoulutuksen aloittaneiden sekä valmistuneiden määrä. Kouluttamattomien osuus henkilökunnasta.		Koulutuksen aloittaneiden määrä suhteessa valmistuneisiin. <= 5%
Uudistamiskyky	Vahvistamalla työntekijöiden kykyä kehittää omaa toimintaansa.	Työyhteisön kehittämismyönteisyyden kartoittaminen henkilöstökyselyssä.	Kuntayhtymänjohtaja	>=68%
		Työyhteisön kehittämismyönteisyyden kartoittaminen		>=68%

		kehitys- ja palaute- keskusteluissa.		
	Työnkuvan muutokset työntekijän ammatilliset vahvuudet huomioon ottaen.	Vastuutehtävien määrä.		>= edellinen vuosi
Tavoitteellisuus työn sisällön ja vaatimusten muuttuessa.	Työtä ohjaavien tavoitteiden asettaminen, seuraaminen ja arviointi yhdessä henkilöstön kanssa.	Kehitys- ja palaute- keskustelut keskus- telut.	Kuntayhtymänjohtaja	>=68%
Henkilöstön sitouttaminen.	Osaaminen syntyy pitkäjänteisesti tehdystä työstä ja henkilöstön sitoutuneisuudesta.	Henkilöstökyselyt		>=68%
		Työurien pituuden seuranta.	Kuntayhtymänjohtaja	>=5 vuotta
		Rekrytointien määrä.		Henkilöstön vaihtuvuus vuosittain. <= 10%

TAULUKKO 10: Osaaminen ja uudistuminen

4.3 Työhyvinvointi

Sateenkaaren koulun kuntayhtymään tehtiin työterveyden toteuttamana työpaikkaselvitys toukokuussa 2023 sekä AVIN työsuojelutarkastus 2024. Työpaikkakäynnin esikyselyissä henkilöstön voimavaroiksi työssä nousi useita tekijöitä, mm. mukavat työkaverit, esimiehen tuki, mahdollisuus vaikuttaa omaan työhönsä, viihtyisä työympäristö ja selkeät työtehtävät ja vastuut. Työpaikalla ei ole kyselyiden mukaan koettu epäasiallista kohtelua tai syrjintää, eikä päihteiden käytöstä aiheutuvia haittoja.

Väkivallan uhka on työssä olemassa, mutta väkivaltatilanteiden määrä on vähentynyt ja keskittyy lähinnä yksittäisiin oppilaisiin. Tietoisuus väkivallan uhasta voi kuormittaa henkisesti. Koulun turvallisuustekijöihin on kiinnitetty huomiota niin sisäisessä toiminnassa kuin ulkoisen uhkan varalta. Koululla on uusittu mm. hälytysjärjestelmä ja yhtenäistetty toimintatapoja. Työterveyshuolto on merkittävässä roolissa ennaltaehkäisevässä ja työkykyä ylläpitävässä toiminnassa. Lisääntyneen väkivallan vuoksi on tärkeää, että koko koulun henkilöstö on koulutettu Avekki-toimintatapamallin käyttöön ja että jatkossa koululla on oma Avekki-kouluttaja, joka huolehtii koulutuksista ja ylläpidoista sekä osallistuu jälkiselvittelyihin.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymä turvaa riittävät mahdollisuudet täydennyskoulutukseen, työnohjaukseen, työterveyshuoltoon ja muihin henkilöstön osaamista ja jaksamista edistäviin vaikuttaviin toimenpiteisiin. Työkyvyn ylläpitämisen uusiin keinoihin panostetaan jatkuvasti. Kuntayhtymä on myöntänyt vuonna 2025 henkilöstölle 300 euroa e-pasirahaa, josta organisaatio on saanut runsaasti positiivista palautetta. Myös vuonna 2026 henkilöstön hyvinvointiin tullaan panostamaan niin epassin, pyöräetuuden, tyhy-tuntien, esimerkkiruokailuedun kuin työyhteisökahvien muodossa. Hyvinvoiva henkilöstö on toiminnan onnistumisen edellytys.

Työhyvinvointi				
Tavoite	Keinot	Mittari	Tavoitteen omistaja	Tavoiteluku
Työtehtävät ovat selkeät ja merkittävät.	Vastuiden ja työnjaon selkeyttäminen.	Henkilöstökysely Sairauspoissaolojen seuranta.	Kuntayhtymänjohtaja	>=68% <= edellisen vuoden merkintöjen määrä
Työn tekeminen on turvallista (fyysinen ja psyykinen kuormitus)	Koko henkilöstö on koulutettu Avekkitoimintatapamallin käyttöön. Painopiste on aina ennaltaehkäisyssä. Turvallinen työympäristö. Apuvälineet turvallisen työn suorittamiseen. Ajantasainen ja toimiva pelastus- ja turvallisuus- sekä kriisisuunnitelma.	Avekkikoulutuksen käynneiden määrä. Uhka- ja vaaratilanteiden raportointi ja seuranta. Työtapaturmien määrä. Henkilöstökysely Henkilöstökysely Työterveyshuollon työpaikkaselvitys 3-5 vuoden välein.	Kuntayhtymänjohtaja	>=edellisen vuoden määrä <=edellisen vuoden määrä <= edellisen vuoden määrä >=edellisen vuoden määrä >=edellisen vuoden määrä Verrataan edellisen selvityksen tuloksiin.
Henkilöstön hyvät työyhteisötaidot	Työyhteisötaitojen kehittäminen. Yhteisten tyhy-ilta-päivien viettäminen.	Henkilöstökysely Pidettyjen tyhyjen määrä.	Kuntayhtymänjohtaja	>=edellisen vuoden määrä >=edellisen vuoden määrä

	Koulun kehittämispäivän viettäminen koko henkilöstön kanssa yhdessä.	Kehittämispäivän toteutuminen. Henkilöstön kokemus epäasiallinen kohtelu työpaikalla.		1 päivä / vuosi 0%
Oikeudenmukainen johtaminen	Muutosten valmistelu yhteistyössä henkilöstön kanssa. Riittävä tiedottaminen. Avoin keskustelu henkilöstön kanssa.	Henkilöstökysely Kehitys- ja palauttekeskustelut Henkilöstökysely Henkilöstökysely	Kuntayhtymänjohtaja	>=edellisen vuoden määrä >= 68% tai >=edellisen vuoden määrä >= 68% tai >=edellisen vuoden määrä

TAULUKKO 11: Työhyvinvointi

5 TALOUSARVIO JA SUUNNITELMAN YLEISET PERUSTEET

Tässä luvussa käsitellään talousarvion laadinnan ja seurannan periaatteita, määritellään sitovuustaso sekä tuodaan esille sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan periaatteet ja kuntayhtymän merkittävimmät riskit.

5.1 Talousarvion laadinnan periaatteet ja rakenne

Kuntalain 110 §:n talousarviota ja – suunnitelmaa koskevassa pykälässä säädetään, että valtuuston on hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma vähintään kolmeksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuoksi. Sateenkaaren koulun kuntayhtymä on yhden toimielimen kuntayhtymä, jossa talousarviosta ja talous – sekä toimintasuunnitelmasta päättää yhtymähallitus.

Talousarvio- ja suunnitelma tulee laatia siten, että ne toteuttavat strategiaa ja edellytykset kuntayhtymän tehtävien hoitamiseen turvataan. Kuntayhtymän toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvion tulee olla tasapainossa tai ylijäämäinen.

Kuntayhtymän talousarviossa on käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa sekä investointi- ja rahoitusosa. Talousarvio on laadittu siten, että rahoitustarve katetaan valtionosuusrahoituksella, kotikuntakorvauksilla, kunnilta perittävillä koulunpäivämaksuilla ja aamu- ja iltapäivähoidon maksuilla. Talousarvioesityksessä on talousarvio vuodelle 2026 ja suunnitelma vuosille 2027–2028. Kuntalain mukaisia tilivelvollisia ovat yhtymähallituksen jäsenet ja kuntayhtymän johtaja / rehtori.

Kuntayhtymä ylläpitää Sateenkaaren erityiskoulua, joka järjestää esi- ja perusopetusta sekä aamu- ja iltpäivähoitoa ja konsultaatiopalveluita kuntiin. Kuntayhtymällä on kolme kustannuspaikkaa vuonna 2026, joita ovat Sateenkaaren koulun kuntayhtymä ja luottamustoimi sekä konsultaatio. Sateenkaaren koulun kuntayhtymälle on laadittu yksi tuloskortti, joka sisältää kuntayhtymän talousarviovuoden 2026 tavoitteet, keinot, mittarit, tavoiteluvut ja aikataulun sekä vastuutahot.

Kuntayhtymän talous- ja palkkahallinto, tietohallinto, ravitsemus- ja puhtaanapitopalvelut, työterveyspalvelut, tilintarkastuspalvelut ja tietosuojavastaavan palvelut ostetaan ulkopuolisena palveluna. Kiinteistöpalvelut sisältyvät vuokran hintaan.

5.1.1 Sitovuustaso

Kuntayhtymänjohtajaa sitoo talousarviossa tiliryhmäkohtainen toimintakate. Sitova tiliryhmätaso on 2. Mikäli tiliryhmäkohtainen budjetti ei riitä vastaamaan kustannuksia, tekee päätöksen budjetin muuttamisesta yhtymähallitus. Tiliryhmäkohtaisten tilien eristä tulee raportoida vuoden aikana hallitukselle, mikäli niissä on tiedossa olennaisia poikkeamia talousarvioon nähden.

Investointiosassa yhtymähallitukseen nähden sitovana tasona on talousarviossa hyväksytty investointien määrä yhteensä. Mikäli investointeihin saadaan rahoitusosuuksia, yhtymähallitukseen nähden sitovana tasona on tulojen ja menojen netto. Tarvittavat talousarviomuutokset tuodaan yhtymähallituksen käsiteltäväksi vuoden 2026 aikana. Sateenkaaren koulun kuntayhtymässä ei ole vuosille 2026–2028 suunnitelmissa investointeja.

5.1.2 Toteutumisen seuranta

Talousraportointia tehdään kuukausittain. Talousarvion toteutumisesta raportoidaan kuntayhtymän hallitukselle jokaisessa hallituksen kokouksessa. Lisäksi hallitukselle esitetään tulokortin väliarviot kaksi kertaa vuodessa. Tarkastuslautakunnalle lähetetään talousraportit ja hallituksen pöytäkirjat kuukausittain.

Ensisijaisesti toiminta tulee sopeuttaa siten, että talousarviossa pysytään. Talousarvion ylitys edellyttää talousarvion muuttamista. Talousarvion muutoksista päättää tiliryhmän sisällä kuntayhtymän johtaja tiliryhmälle annetun budjetin mukaisesti, muissa muutoksissa päätöksen tekee yhtymähallitus. Mikäli sitovaksi tavoitteiksi asetetut tavoitteet eivät näytä talousarviovuonna toteutuvan, tulee niiden olennaisista poikkeamista raportoida hallitukselle tulokortin väliarvioinnin yhteydessä ja kuukausittain annettavan talous- ja toimintaraportin yhteydessä. Kuntayhtymän hallituksella on oikeus päättää sellaisen maksun suorittamisesta, joka on kiireellinen, vaikka tarkoitukseen ei ole talousarviossa varauduttu.

5.1.3 Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

Sisäinen valvonta ja riskienhallinnan järjestäminen on osa kuntayhtymän johtamista. Sisäisellä valvonnalla tarkoitetaan kuntayhtymän sisäisiä menettely- ja toimintatapoja, joiden avulla pyritään varmistumaan organisaation tavoitteiden saavuttamisesta ja toiminnan laillisuudesta. Riskienhallinnalla tunnistetaan, arvioidaan ja hallitaan tavoitteiden saa-

vuttamista uhkaavia tekijöitä. Yhtymähallitus päättää sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan perusteista. Sateenkaaren koulun kuntayhtymän sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje on hyväksytty hallituksessa 14.02.2023.

Riskienhallinta on sisäistä valvontaa. Riskienhallinnan päämääränä on varmistaa organisaation tavoitteiden saavuttaminen, toimintojen jatkuvuus ja palvelujen häiriötön tuottaminen. Riskienhallintaa toteutetaan riskien arvioinneilla.

Riskienhallinnan prosessi perustuu riskien tunnistamiseen ja niiden kuvaamiseen. Lähtökohtana on ennakkoon arvioida merkittävimpien riskikohtien todennäköisyydet ja varautua niihin ennalta ehkäisevillä toimenpiteillä. Näillä toimenpiteillä voidaan poistaa riskikohdat ja / tai minimoida niiden mahdolliset seuraamukset. Riskien hallinnan toimintatavat ovat keskeisessä roolissa riskien hallitsemisessa, valvomisessa ja raportoinnissa.

Riskienhallintaa toteutetaan talousarvion ja muiden merkittävien päätösten valmistelun, suunnittelun, seurannan ja toteutuksen yhteydessä. Talousarvion laadinnan yhteydessä tulee analysoida toimintaympäristön muutoksia, tunnistaa tavoitteita uhkaavia riskejä, arvioida niiden vaikutuksia ja toteutumisen todennäköisyyttä sekä laatia tarvittavat suunnitelmat ja toimenpiteet riskien hallitsemiseksi.

Suuri osa riskienhallintaa toteutuu toimintaprosesseihin sisällytettävänä päivittäisinä valvontatoimenpiteinä ja varmistuksina. Toimiva riskienhallinta on osa hyvää johtamista, toiminnan ohjausta ja palveluiden laadukkuuden varmistamista. Se kuuluu osana strategia- ja talousarvioprosessiin sekä toiminnan suunnitteluun. Esihenkilöiden tehtävänä on johtaa ja ohjata toimintaa ja henkilöstöä tavoitteiden saavuttamiseksi. Henkilöstö osaltaan sitoutuu toimimaan yhteisesti hyväksytyjen tavoitteiden, sääntöjen ja tehtyjen päätösten mukaisesti, kehittämään toimintatapoja sekä ylläpitämään ja kehittämään ammatillista osaamistaan.

Yhtymähallitus hyväksyy sisäistä valvontaa ja riskien hallintaa koskevat ohjeet ja nettelytavat sekä valvoo, että sisäisen valvonta ja riskienhallinta toimeksi pannaan. Yhtymähallitus antaa toimintakertomuksessa tiedot sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan järjestämisestä ja keskeisistä johtopäätöksistä sekä tarvittaessa selvityksen konsernivalvonnasta.

Kuntayhtymän johtaja vastaa Sateenkaaren koulun hallintosäännön mukaisesti sisäisen valvonnan järjestämisestä ja yhteensovittamisesta siten, että kuntayhtymän toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus varmistetaan. Kuntayhtymän johtaja hyväksyy sisäisen tarkastuksen suunnitelman, johon perustuen arvioidaan riskienhallinta-, valvonta-, johtamis- ja hallintoprosessien tuloksellisuutta. Hän valmistelee myös yhdessä Kuntalaskennan kanssa toimintakertomuksessa annettavat tiedot sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä ja vastaa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimeenpanosta ja tuloksellisuudesta sekä raportoi yhtymähallitukselle vuosittain helmikuun loppuun mennessä sisäisen valvonnan ja riskien hallinnan toteutumisesta. Kuntayhtymän johtajan tehtävänä on vastata riskien tunnistamisesta, arvioinnista sekä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteiden toteutuksesta ja toimivuudesta.

Rehtori vastaa oman tehtäväalueensa sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan järjestämisestä, toimeenpanon valvonnasta, tuloksellisuudesta sekä niistä raportoinnista.

Kuntayhtymän johtotiimin tehtävänä on tukea kuntayhtymän johtajaa operatiivisessa johtamisessa sekä strategian että riskienhallinnan toimeenpanossa. Johtotiimi vastaa strategisten riskien arvioinnista ja niiden toimenpiteistä. Kuntayhtymän johtotiimiin kuuluu rehtori, apulaisrehtori / erityisluokanopettaja (vastuualue kehitysvammaisten ja autismikirjon toiminta-alueittainen opetus, työsuojelu ja henkilöstön hyvinvointi), erityisluokanopettaja (vastuualue psykososiaalisen tuen opetus) ja sekä hallintosihteeri (vastuualue palveluiden sidosryhmätyö).

Talousarvio ei saa olla kirjausta ohjaava, vaan kirjaukset kirjanpitoon suoritetaan voimassa olevien lakien, asetusten, kirjanpitolautakunnan kuntajaoston ohjeiden ja muiden

ohjeiden mukaisesti. EU- ja muissa projekteissa noudatetaan kuntayhtymän ohjeistusta sekä rahoittajien rahoituspäätöksissään esittämiä vaatimuksia.

5.1.4 Kuntayhtymän merkittävimmät riskit

Pitkän aikavälin merkittävin riski on vaikeimmin kehitysvammaisten ja autististen lasten ja nuorten haaste kuntoutukseen ohjautumisessa. Kuntoutuksen tarvetta on, mutta valtakunnallisen tilanteen takia kuntoutuspaikkoja ei ole riittävästi. Tämä vaikuttaa suoraan Sateenkaaren koulun valtionosuuksiin, jolla on merkittävä painoarvo kuntayhtymän taloudelle.

Vuoden 2026 osalta valtionosuuksien määrä pysyy arvion mukaan ennallaan verrattuna vuoteen 2025. Näin ollen vuoden 2026 osalta tätä ei nähdä talouden osalta merkittävänä riskinä, mutta asiaa tulee seurata vuosien 2027–2028 osalta ja tarkentaa kuntalaskutusta sen mukaisesti. Taloutta voidaan tasapainottaa myös aamu- ja iltapäivähoidon tarjoamisella kuntiin. Suomen hallituksen oppimisen tuen uudistus tulee vaikuttamaan rahoitukseen vuosina 2026–2028, jonka vuoksi tilannetta tulee seurata.

Oman, sinänsä positiivisen riskin kuntayhtymän kannalta on muodostanut Sateenkaaren koulun oppilaspaikkojen tarpeen kysyntä kotoa käyville oppilaille. Oppilaspaikat ovat olleet koko ajan täynnä ja jonottajia on jo syksyllä 2026. Jäsenkuntien tarpeisiin on pystytty tois- taiseksi vastaamaan, mutta kaikille ulkokuntalaisille ei ole ollut mahdollista koulupaikkaa tarjota. Konsultaatiopalvelun avulla on pyritty kuntia tukemaan vaativassa kasvatustyössä ja tälle palvelulle on ollut vuosina viime vuosien aikana kysyntää, kun palvelu on rahoituk- sen puitteissa ollut kunnille ilmaista. Rahoitus päättyi 31.12.2024, jonka jälkeen palvelu muuttui maksulliseksi. Jo nyt on nähtävissä, että palvelun käyttö on laskenut. Tästä saat- taa olla seurauksena, että lasten ja nuorten tilanteet merkittävästi huononevat, kun he eivät saa tukea haasteisiinsa.

Muita mahdollisia riskejä ovat vahinkoriskit, joita voi syntyä väkivaltatilanteissa. Oppilaiden taustasyyt ja verkostoituminen riskiryhmien kanssa nostaa turvallisuusriskiä, johon on vastattu niin koulutuksella, kameravalvonnalla, hälytysjärjestelmillä kuin oppilaskohtaisilla suunnitelmilla sekä Avekki-toimintatapamallilla. Vuonna 2026 yksi työntekijä koulutetaan Avekki-kouluttajaksi, joka tulevaisuudessa vastaa kaikkien uusien työntekijöiden peruskoulutuksesta ja sekä muiden ylläpitokoulutuksista. Ennen kuin kuntayhtymä saa oman kouluttajan, ostetaan koulutus ulkopuoliselta taholta.

Tietoturvaan liittyviin riskeihin on reagoitu mm. pyytämällä salassapitovelvollisuuslomakkeen täyttäminen kaikilta organisaatiossa työskenteleviltä huolimatta siitä, missä työtehtävässä he työskentelevät tai minkä organisaation palveluksessa he ovat. Myös whatsappin kautta viestittäminen on kielletty työasioihin liittyen. Ensisijaista tietoturvankin kannalta on uusien työntekijöiden perehdytys. Tähän on vastattu sopimalla koululla erillisistä perehdyttäjistä. Oppilastietoja luovuttaa koululta vain rehtori harkintansa mukaisesti, kun pyyntö asiakirjoista on tehty kirjallisesti.

Pitkän aikavälin riskinä on ammattitaitoisen ja osaavien erityisluokanopettajien rekrytointi. Koulunkäynninohjaajia on saatu koululle hyvin. Koulun vahvuutena on ollut pysyvä henkilöstö, vaihtuvuutta on ollut vain vähän. Osaavia opettajia on saatu mm. mahdollistamalla henkilöstölle täydennyskoulutus oman työn ohessa. Vaativan oppilaskohtaisen tuen koulujen opettajista on pula valtakunnallisella tasolla, oppisopimusluonteinen koulutus perusopintojen jälkeen olisi suotavaa.

6 TALOUSARVIO 2026 JA TALOUSSUUNNITELMA 2027-2028

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän toimintakulut ovat suunnitelmakauden alussa -2 476 789 €. Henkilöstökulut ja kiinteistöistä perittävät vuokrat ovat suurimmat menoerät kuntayhtymän taloudessa. Niiden osuus on noin 82 prosenttia toimintakuluista (henkilöstökulut 66,85 % ja muut toimintakulut 15,14 %). Palveluiden ostojen kulut ovat kokonaisuudessaan 14,67 prosenttia toimintakuluista. Toimintakulujen kasvun pääasiallisena syynä on muiden toimintakulujen kasvu, jotka nousevat kokonaisuudessaan noin 39 %. Suurin muutos kohdistuu koulukiinteistön vuokran nousuun. Palveluiden ostojen nousu on 4,9 % ja henkilöstökulujen nousu 5,2 %. Palveluiden ostojen osalta suurimmat nousut kohdentuvat työterveys- ja talous- sekä palkkahallinnon palvelujen kulujen nousuun. Palkkojen yleiskorotus ja henkilöstön ammatillinen kelpoisuus vaikuttaa suurimmalta osin henkilöstökuluihin, kuntayhtymä on saanut palkattua hyvin ammatillisen kelpoisuuden omaavia työntekijöitä, joilla on pitkä työhistoria takanaan. Aineiden, tarvikkeiden sekä tavarojen ostojen arvioidaan nousevan 3,8 %.

Vuonna 2026 toimintatuottojen arvioidaan olevan 2 551 000 €. Toimintatuottojen on arvioitu nousevan vuonna 2026 noin 7,8 % ja toimintakulujen 8,11 %. Tuottojen kasvua selittää pääosin kotikuntakorvauksien ja valtionosuuksien nousu sekä aamu- ja iltapäivähoidon tarpeen kasvu, mikä johtuu oppilasmäärän noususta. Näin ollen tilikauden 2026 budjetin tulos on 24 211 euroa, joka on noin 45,9 % suurempi kuin vuoden 2025 arvioidun budjetin (16 593 €) tulos. Vuosille 2027–2028 kulujen arvioidaan nousevan yleisen hintakehityksen mukaan.

Vuonna 2026 talousarviota laadittaessa on ollut pohjana Sateenkaaren koulun kuntayhtymän tilinpäätös vuodelta 2024 ja talouden toteuma ajalta 1.1.2025 -30.04.2025.

Sateenkaaren koulun kuntayhtymän tulot muodostuvat pääosin kotikuntakorvauksista, valtionosuuksista sekä kunnilta perittävistä koulupäivämaksuista ja aamu- iltapäivähoidon maksuista. Koulupäivä-, konsultaatio- ja aamu- sekä iltapäivähoidon hinnoittelua arvioidaan yleisen hintakehityksen pohjalta vuosittain. Hintakehityksen nähdään olevan nousussa kaikilla osa-alueilla. Vuoden 2026 talous tulee olemaan kahta aikaisempaa vuotta tiukempi johtuen kuntayhtymän toimitilojen vuokrien noususta sekä työterveys- ja talous- sekä palkkahallinnon palveluiden hinnoittelun nousun takia. Lisäksi taloutta kuormittaa yleinen palkkojen nousu. Näillä on kerrannaisvaikutuksia useampiin menokohtiin. Konsultaatiopalveluiden hinnoittelua tarkastetaan siten, että se vastaa siitä syntyviä kustannuksia. On hyvä huomioida jo tässä vaiheessa, että, vuonna 2027–2028 palveluiden hinnoitteluja joudutaan tarkastamaan, mikäli palkat ja muut kustannukset nousevat ennakkotiedon mukaisesti.

Sateenkaaren koulussa on sekä vakituisia että lyhytaikaisilla kuntouttavilla jaksoilla käyviä oppilaita. Vakituksista oppilaista koulu saa kotikuntakorvaukset sekä pidennetyn oppivelvollisuuden oppilaista valtionosuuksia. Lyhytaikaisessa kuntoutuksessa olevista oppilaista on peritty päivämaksu, koska heistä koulu ei saa valtiolta rahoitusta. Psykiatrisesti oireilevien oppilaiden opetuksen järjestäminen on usein vähintään yhtä paljon resursseja vaativaa kuin vaikeasti vammaisten oppilaiden, mutta opetuksen valtion rahoitus on pienempi. Sateenkaaren koulussa tällaisten oppilaiden osuus on viime vuosina kasvanut. Yleisen oppivelvollisuuden piirissä olevien oppilaiden valtionosuus ei riitä kattamaan oppilaasta syntyviä kustannuksia. Tästä syystä niille vakituksille oppilaille, jotka kuuluvat yleisen oppivelvollisuuden piiriin, on määritetty päiväkohtainen koulumaksu, jolla kuluja tasapainotetaan. Valmistavan opetuksen oppilaiden korvaukset vuodelta 2025 tulevat maksuun vuonna 2027.

Sateenkaaren koulun laitteisto- ja konekanta tullaan vähitellen uusimaan ja koneet ovat jatkossa Sateenkaaren koulun kuntayhtymän omistamia. Koneita uusitaan sitä mukaan kuin leasing-sopimukset loppuvat. Vuonna 2026 koneiden uusintaan on varattu 15 000 euroa. Leasing-sopimukset loppuvat vuonna 2026, jonka jälkeen päästään uusimaan omia koneita säännöllisesti, jolloin kustannukset jakautuvat tasaisesti eri vuosille.

Talousarvio vuodelle 2026 ja taloussuunnitelma vuosille 2027-2028.

	TP	TA	Budj.es	Suun.	Suun.	Muu- tos%
	2024	2025	2026	2027	2028	25/26
Myyntituotot	2 294 393	2 285 000	2 500 000	2 550 000	2 600 000	9,4
Tuet ja avustukset	49 398	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	798	1 000	1 000	1 000	1 000	0
TOIMINTATUOTOT	2 344 589	2 286 000	2 501 000	2 551 000	2 601 000	9,4
Henkilöstökulut	-1 292 741	-1 573 407	-1 655 763	-1 679 158	-1 699 561	5,2
Palvelujen ostot	-350 450	-346 300	-363 226	-365 290	-371 495	4,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-87 713	-79 400	-82 400	-85 500	-90 000	3,8
Avustukset	-416	-400	-400	-400	-400	0
Muut toimintakulut	-264 585	-269 900	-375 000	-397 000	-415 000	38,9
TOIMINTAKULUT	-1 995 905	-2 269 407	-2 476 789	-2 527 348	-2 576 456	9,1
NETTO	348 684	16 593	24 211	23 652	24 544	45,9
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0	0,00
TILIKAUDEN TULOS	348 684	16 593	24 211	23 652	24 544	45,9

6.1 Käyttötalousosa

	TP	TA	Budj.es	Suun.	Suun.	Muu- tos%
	2024	2025	2026	2027	2028	25/26
Myyntituotot	2 294 393	2 285 000	2 500 000	2 550 000	2 600 000	9,4
Tuet ja avustukset	49 398	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	798	1 000	1 000	1 000	1 000	0
TOIMINTATUOTOT	2 344 589	2 286 000	2 501 000	2 551 000	2 601 000	9,4
Henkilöstökulut	-1 292 741	-1 573 407	-1 655 763	-1 679 158	-1 699 561	5,2
Palvelujen ostot	-350 450	-346 300	-363 226	-365 290	-371 495	4,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-87 713	-79 400	-82 400	-85 500	-90 000	3,8
Avustukset	-416	-400	-400	-400	-400	0
Muut toimintakulut	-264 585	-269 900	-375 000	-397 000	-415 000	38,9
TOIMINTAKULUT	-1 995 905	-2 269 407	-2 476 789	-2 527 348	-2 576 456	9,1
NETTO	348 684	16 593	24 211	23 652	24 544	45,9
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0	0,00
TILIKAUDEN TULOS	348 684	16 593	24 211	23 652	24 544	45,9

6.2 Tuloslaskelmaosa

Ulkoiset ja sisäiset erät

	TP	TA	Budj.es	Suun.	Suun.	Muu- tos%
	2024	2025	2026	2027	2028	25/26
Myyntituotot	2 294 393	2 285 000	2 500 000	2 550 000	2 600 000	9,4
Tuet ja avustukset	49 398	0	0	0	0	0
Muut toimintatuotot	798	1 000	1 000	1 000	1 000	0
TOIMINTATUOTOT	2 344 589	2 286 000	2 501 000	2 551 000	2 601 000	9,4
Henkilöstökulut	-1 292 741	-1 573 407	-1 655 763	-1 679 158	-1 699 561	5,2
Palvelujen ostot	-350 450	-346 300	-363 226	-365 290	-371 495	4,9
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-87 713	-79 400	-82 400	-85 500	-90 000	3,8
Avustukset	-416	-400	-400	-400	-400	0
Muut toimintakulut	-264 585	-269 900	-375 000	-397 000	-415 000	38,9
TOIMINTAKULUT	-1 995 905	-2 269 407	-2 476 789	-2 527 348	-2 576 456	9,1
NETTO	348 684	16 593	24 211	23 652	24 544	45,9
Suunnitelmapoistot	0	0	0	0	0	0,00
TILIKAUDEN TULOS	348 684	16 593	24 211	23 652	24 544	45,9

6.3 Investointiosa

	TP	TA	ES	SU	SU
	2024	2025	2026	2027	2028
MENOT	0	0	0	0	0
Talonrakennus					
Maanrakennus					
Irtaimistohankinnat					
YHTEENSÄ	0	0	0	0	0
TULOT	0	0	0	0	0
Avustukset					
Käyttöomaisuuden myynti					
INVESTOINTIMENOT YHT.	0	0	0	0	0

Investointien arvonnalisäveroton pienhankintaraja on 10 000 €. Alle tämän rajan jäävät yksittäiset hankinnat kirjataan toimintakuluihin.

Investointeja ei ole suunnitelmissa vuosina 2026–2028.

Lainojen ottoa ei ole suunnitelmissa vuosina 2026–2028. Kuntayhtymän hallitus ratkaisee perussopimuksen mukaisesti asiat, jotka koskevat pitkäaikaisten tai tilapäislainojen ottamista.

6.4 Rahoitusosa

	TP	TA	ES	SU	SU	Muutos
	2024	2025	2026	2027	2028	25/26%
Tulosrahoitus						
Vuosikate	348 684	16 593	24 211	23 652	24 544	45,9
Satunnaiset erät						
Tulosrahoituksen korjauserät						
Toiminnan rahavirta	348 684	16 593	24 211	23 652	24 544	45,9
Investoinnit						
Käyttöom.investoinnit						
Investointiavustukset						
Käyttöom.myyntituotot						
Muut investointitulot						
Investoinnit netto						
Toiminnan ja investointien rahavirta netto	0	0	0	0	0	
Rahoitustoiminta						
Antolainasaamisten lisäykset						
Lainakannan muutokset						
Pitkäaik.lainojen lisäys						
Pitkäaik.lainojen vähenn.						
Lainakannan muutokset						
Oman pääoman muutokset						
Muut maksuvalm. muutokset						
Vaikutus maksuvalmiuteen	0	0	0	0		

6.5 Taseen tunnusluvut

Mikäli uusia jäsenkuntia liittyy kuntayhtymään, maksaa uusi jäsenkunta peruspääoman 1000 euroa per jäsenkunta 1.1 mennessä.

7 SATEENKAAREN KOULUN KUNTAYHTYMÄN TULOSKORTTI 2026

Näkökulma	Tavoite	Keinot	Mittarit	Tavoiteluku	Aikataulu	Vastuu
Asiakas	Perusopetuksessa eteneminen omien oppimisvalmiuksien ja tarpeiden mukaan.	Yksilöllisen arviointisuunnitelman laatiminen tarvittaessa. Asianmukaiset resurssit, materiaalit, tilat.	Luokalta toiselle siirtyminen. Päättötodistuksen saavuttaminen.	100 %	Lukuvuosi- ja päättötodistukset 30.05.2026	Kuntayhtymän johtaja
	Paluu lähikouluun mahdollisuuksien mukaan.	Riittävien oppimisvalmiuksien saavuttaminen ja siirtyminen lähikouluun saatua vaihtoa.	Tyytyväisyyskysely oppilaille ja huoltajille vuosittain. Lähikouluun palanneiden määrä.	68% tai >=edellinen vuosi >=edellinen vuosi	Tyytyväisyyskysely 4/25. Seurantapisteet 31.5 ja 31.12.	
	Oppimisvalmiuksien ja arjen taitojen kehittäminen jatko-opinnot huomioon ottaen.	Painopiste opinnoissa tunne-elämätaidoissa, sosiaalisissa taidoissa sekä vuorovaikutustaidoissa.	Jatko-opintoihin päässeiden määrä.	100 %	31.07.2026	
Talous	Maksuvalmiuden ylläpito ja talouden pitäminen tasapainossa.	Talouden seuranta kuukausittain.	Vuositteen seuranta: tuotot suhteessa kuluihin. Kassavarojen riittävyys.	Tulot kattavat menot. Ei synny alijäämää.	Talouden seuraaminen kuukausittain.	Kuntayhtymän johtaja
	Valtionosuus, kotikuntakorvaukset, kunnilta saatavat korvaukset ja aamu- sekä ilta-päivähoidon korvaukset kattavat koulun ylläpidosta ja aamu- ja ilta-päivähoidosta aiheutuvat kulut.	Palveluiden hinnoittelu vastaa syntyneitä kuluja. Hinnoittelun tarkastaminen vuosittain.		>= edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.5 ja 31.12.	
Prosessi	Laadukkaan ja tavoitteellisen erityisopetuksen järjestäminen ja kehittäminen vaativaa oppilaskohtaista tukea tarvitseville oppilaille.	Osaava, koulutettu, ammattitaitoinen ja sitoutunut henkilöstö ja riittävät resurssit.	Tyytyväisyyskysely: oppilaat, huoltajat, sidosryhmät vuosittain.	68 % tai >=edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.5 ja 31.12.	Kuntayhtymän johtaja
		Konsultatiivisen työn lisääntyminen.	Konsultaatioiden määrä.	>=edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.5 ja 31.12.	

	Korjaavien palveluiden tarpeen vähentäminen. Oppimisen tuen uudistuksen käytäntöön saattaminen.	Riittävät resurssit, ammattitaitoinen henkilökunta.	Oppilaskohtaisen tuen päätösten määrä.	>edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.5 ja 31.12	
Henkilöstö	Henkilöstö on koulutettua. Osaaminen vastaa työn vaatimuksia ja muuttuvia tarpeita sekä mahdollistaa työuralla etenemisen. Henkilöstön työssä jaksamista tuetaan ja työstä johtuvat sairaspoissaolot minimoidaan.	Palkataan koulutettua henkilökuntaa. Mahdollistetaan oppisopimuskoulutukset. Tarjotaan henkilöstölle vähintään 3 koulutuspäivää vuodessa. Suunnitellaan työtä vastuualueittain toteutettavaksi erillistä korvausta vastaan. Avekkikouluttajan kouluttaminen kuntayhtymän sisäiseen kouluttamiseen. Tyhytunnit kuukausittain, Epassi, työyhteisökahvit, luokkakohdaiset 2-4 h tyhyt. Varhaisen tuen mallilla puututaan tarvittaessa poissaoloihin ja tarjotaan korvaavaa työtä.	Koulutetun henkilökunnan määrä. Oppisopimuskoulutusten määrä. Toteutuneiden koulutuspäivien määrä. Erillisten vastuutehtävien määrä. Koulutus toteutuu 2026-2027. Toteutuneet tyhytunnit, Epassin määrä ja työyhteisökahvien sekä luokkakohdaisen tyhyjen määrä. Poissaolojen määrä.	>= edellinen vuosi >= edellinen vuosi 3 koulutuspäivää = edellinen vuosi 100% >= edellinen vuosi <= edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.5 ja 31.12. Seurantapiste 31.12. Seurantapisteet 31.5 ja 31.12. Seurantapisteet 31.5 ja 31.12. Seurantapiste 31.12 Seurantapisteet 31.5 ja 31.12. Seurantapisteet 31.5 ja 31.12.	Kuntayhtymän johtaja
Sidosryhmät	Kuntien varhaiskasvatuksen ja esi- ja perusopetuksen tukeminen konsultaatiopalveluiden avulla. Konsultaatiopalveluiden tekeminen näky-	Konsultaatiopalveluiden järjestäminen kysynnän mukaan. Palvelun markkinointi mediassa ja positiiviset kokemukset	Konsultaatioiden määrä Konsultaatioiden määrä	>=edellinen vuosi >=edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.05 ja 31.12. Seurantapisteet 31.05 ja 31.12.	Kuntayhtymän johtaja

	väksi ja pysyväksi käytännöksi.	konsultaatiopalvelun toimivuudesta.				
	Vaativan erityisopetuksen järjestäminen esi- ja perusikäisille jäsenkuntien tarpeet ensisijaisesti huomioiden.	Sateenkaaren erityiskoulun ylläpitäminen.	Oppilasmäärä jäsenkunnittain ja ulkokunnittain.	>=edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.05 ja 31.12.	
	Toimiminen osana Osaa- mis- ja tuki-keskustoimintaa.	Konsultaatiopalveluiden tarjoaminen OT:n käyttöön.	Tyytyväisyyskyselyt: Sidosryhmäkyselyt vuosittain.	>=edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.05 ja 31.12.	
	Opetuksen ja kuntoutuksen yhdistämisen kehittäminen yhteistyössä Eloisa Vaalijalan kanssa.	Yhteiset työryhmät: oppilaskodin ja koulun kehittämispäivät, tiimit jne.	Yhteistyöpäivien määrä.	>=edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.05 ja 31.12.	
	Elmeri-koulujen yhteistyön ja verkoston kehittäminen.	Elmerikoulujen yhteiset koulutukset ja kehittämispäivät.	Tyytyväisyyskyselyt: Sidosryhmäkyselyt vuosittain.	68% tai >= edellinen vuosi	Seurantapiste 31.12.	
	Kuntayhtymän ja jäsenkuntien yhteistyön kehittäminen.	Kuntakäynnit kaikkiin jäsenkuntiin.	Koulutusten ja kehittämispäivien määrä.	>=edellinen vuosi	Seurantapisteet 31.05 ja 31.12.	
			Käyntien määrät.	100%	Seurantapisteet 31.05 ja 31.12.	